

ÊXODO

(Ínachoxũxũchiga)

Iraéutanũxũ rü ngúxũ ningegü ga
Eyítuanewa

1 ¹⁻⁴Rü nhaa nixĩ i naégagü ga Yacú nanegü ga wüxigu guxũma ga naxmaxgü rü naxacügümaxã Eyítuanewa namaxã nangugũxũ. Rü Rubéũ nixĩ ga wüxi rü Chimiáũ nixĩ ga to, rü Lewí, rü Yudá, rü Ichacá rü Yeburóũ rü Bēyamí rü Dáũ, rü Natarí, rü Gáyí, rü Aché. ⁵Rü guxũma ga yema Yacútanũxũgü ga Eyítuanewa ngugũxũ rü 70 nixĩ. Rü nüma ga Yúche rü woetama marü Eyítuanewa nayexma. ⁶Rü nüma ga Yúche rü nayu, rü naeneegü rü guxũma ga yema togü ga natanũxũgü ga yexguma maxẽxũ, rü nayue. ⁷Notürü ga yema Iraéutanũxũ rü nimuxacü. Rü yemaacü paxama nimu, rü pora nüxũ nayexma yerü namuxũchi. Rü nanapáxẽegü ga guxũma ga Gochéũane ga Eyítuanewa yemaxũ. ⁸⁻⁹Notürü yemawena ga Eyítuanewa rü nixücu ga wüxi ga aẽxgacü ga tama Yúchexũ cuácü. Rü nüma rü norü duũxũgümaxã nhanagürü: —Ngẽma duũxũgü i Iraéutanũxũgü rü namuxũchi rü tüxũ narüporamaegü. ¹⁰¡Rü

ngẽmacax, ngĩxã naxcax tadaugü nax nhuxäcü íyachaxãchixẽẽxũ nax yamuxũ! Erü ngẽxguma chi ngürüächi to i nachixũane tamaxã nügü daixgu, rü nüma i Iraéutanũxũ rü tá tórü uanügütanügu naxãgü nax tüxũ nadaixũcax rü nhuxũchi ngẽmaäcü nayoxniegü nax tüxna naxĩgũxũ —nhanagürü. ¹¹Rü yemaçax ga yema Eyítuanecüãxgü rü nüxũ naxuneta ga nhuxre ga yatügü ga puracümaxã icuaxgũxũ nax poraäcü yema Iraéutanũxũgũxũ napuracüexẽẽxũcax. Rü nüxũ nanaxüxẽxẽ ga taxre ga íanegü ga Pitóũgu rü Raũchégu aégane. Rü guma íanegu nixĩ ga namaxã nanguxũxũ ga naxnegü rü churaragüarü õnagü ga Eyítuanecüãxarü aẽxgacü ga Faraóũ. ¹²Notürü yexguma yexeraäcü chixriäcü namugüãxgu, rü yexeraäcü nimuetanüama ga Iraéutanũxũgü. Rü yemaçax nixĩ ga Eyítuanecüãxgü ga poraäcü nüxũ namuũxũ. ¹³⁻¹⁴Rü nüma ga Eyítuanecüãxgü rü yexeraäcü chixri namaxã nachopetü rü poraäcü nanapuracüexẽẽxũchi. Rü yemaacü yema Iraéutanũxũgũxũ nachixeãxegü. Rü mairaxũarü puxmücharawa

nanamugü nax tiyúrune naxügüxüçax rü dexámañarü üwa nanapuracüexêxê nax naanewa nayáxüçax ga taxtúarü dexá. Rü yemaacü nixí ga yema Iraéutanüxügümaxá chixeácüma namaxêxü. ¹⁵⁻¹⁶Rü nüma ga Eyítuanecüãxarü ãêxgacü rü ngímaxá nidexa ga Chífra rü Púa ga Iraéutanüxügüarü buexacüxêêruxü. Rü nhanagürü ngíxü: —Ngêxguma penaxíraxacüxêêxgu i ngêma Iraéutanüxügüarü ngexü, rü ega nayatüxácüxgu rü tá peyamaç i ngêma naxacü, notürü ega nangexgu rü taxütáma peyamaç —nhanagürü. ¹⁷Notürü ga ngímagü ga yema buexacüxêêruügü rü Tupanaxü imuê. Rü yemaçax tama inaxü ga yema Eyítuanecüãxarü ãêxgacü ngímaxá nüxü ixuxü. Rü tama tüxü idai ga guxema õxchanagü ga iyatüxe. ¹⁸Rü yexguma ga guma ãêxgacü ga Eyítuanecüãx rü ngíxçax nangema, rü nhanagürü ngíxü: —¿Tüxcüü penamaxêxêxê i ngêma buxügü i yatüxü? —nhanagürü. ¹⁹Rü yexguma ga ngímagü rü inangäxü rü ngígürügü: —Erü ngêma Iraéutanüxü i ngexügü rü tama Eyítuanecüãx i ngexügürüxü iyixígü. Rü ngexügü i paxama írxaxacügüxü nixígü, rü tauxtama ngêma ngíxütawa tangugügu rü marü íxíraxacügü —ngígürügü. ²⁰⁻²¹Rü yemaacü ga yema Iraéutanüxügü rü nimuetanüama, rü wüxichigü ga taunecügu rü niyexeragüchigü nax naporaexü. Rü yema nax Tupanaxü namuêxü ga yema buexacüxêêruügü, rü Tupana rü ngíxü narüngüxêxê nax ngímagü rü ta yamuxácügüxüçax. ²²Rü yemaçax ga

nüma ga Faraóü rü norü duüxügüxü namu nax taxtü ga Níruwa tüxü nawoüxüçax ga guxema Iraéutanüxüarü õxchanagü ga iyatüxe. Notürü ga guxema ingexe ga õxchanagü rü tama tüxü nadai.

Moichéarü buxhiga

2 ¹Rü wüxi ga yatü ga Lewítanüxü ixícü rü wüxi ga nge ga natanüxütama ixícümaxá naxáxmaç. ²Rü ngíma ga yema ngecü rü nüxü ixāxácü, rü yema ngíxácü rü nayatü. Rü yexguma tüxü nadāxgux ga guxema ngíne ga nax tamexechixü, rü tamaepüx ga tauemacü tüxü iyacux, ³notürü taxucürüwa yexücürü tüxü iyacúecha. Rü yemaçax inayaxu ga wüxi ga pexchi ga dexnenaxçax rü oxwümaxá inawacuchita nax tama dexá ixücüxüçax. Rü nhüxüchi yexma tüxü iyamue ga guxema ngíne, rü dexnenecügu tüxü iyangütaüxêxê ga taxtü ga Nírupechinüwa. ⁴Rü yemawena ga túmaé rü wüxi ga túmaeyaxü imu nax yéma yáxüwaxüra tüxü nadawenüxüçax rü taxacü tüxü ngupetü ga guxema õxchana. ⁵Rü yixcüamaxüra Faraóüacü rü iyarüxüe ga taxtüpechinüwa nax yaxaiyaxüçax. Rü ngíxütaxügümaxá yexma taxtüpechinügu iyarüxü, rü yéma dexnenecüwa nüxü idau ga guma pexchi ga yexma ngücü. Rü ngíma ga Faraóüacü rü wüxi ga ngíxütaxüxü imu ga nax yayauxāxüçax ga guma pexchi rü ngíxütawa nax nangeaxüçax. ⁶Rü yexguma ínangegüãxgu ga guma pexchi, rü yexma tüxü iyangau ga wüxi ga õxchana ga ixaxúe. Rü ngíma ga

Faraóuacü rü poraäcü ngĩxũ tangechaũtümüxũ, rü ngĩgürügü: —Nhaa õxchana rü wüxi i Iraéutanũxũacü nixĩ —ngĩgürügü. ⁷Rü yexguma ga tumaeyax ga guxema õxchana, rü Faraóuacüna ica rü ngĩgürügü: —¿Namexũ chi wüxi i ngexũ i Iraéutanũxũ i ägüneníũxũcax chacaxgu nax tüxũ namaixũcax ya daxe õxchana? —ngĩgürügü. ⁸Rü yexguma ga ngĩma ga Faraóuacü rü ngĩxũ ingãxũ rü ngĩgürügü:—¿Ëcü, tayadau! —ngĩgürügü. Rü yexguma ga yema bucü rü tumaéxũ iyaga ga guxema õxchana. ⁹Rü ngĩma ga Faraóuacü rü ngĩgürügü ngĩxũ: —¿Ëcü cugüxũtawana naga i nhaa õxchana rü choxũ nayaxêê! Rü chama rü tá cuxũ chanaxütanü naxcax i ngẽma curü puracü —ngĩgürügü. Rü ngĩma ga tumaé rü tüxũ iyaga rü tüxũ iyaxêê. ¹⁰Rü yexguma marü tayaxüragu, rü Faraóuacüna tüxũ imu. Rü ngĩma rü ngĩnexũ tüxũ iyaxixêê. Rü Moichégu tüxũ ixüéga rü ngẽma naéga rü “dexáwa chayaxuxũ” nhaxũchiga nixĩ.

Eyítuanewa nixü ga Moiché

¹¹Rü yexguma marü nayaxgu ga Moiché, rü wüxi ga ngunexũ rü natanũxũgütanüwa ínayadau. Rü yéma nüxũ nadau ga nhuxäcü poraäcü chixri natanũxũgüxũ namuxũ ga Eyítuanecüãxgü. Rü yexgumatama nüxũ nadau ga wüxi ga Eyítuanecüãx nax wüxi ga Iraéutanũxũna nax nacuaixcaãxũ. ¹²Rü nüma ga Moiché rü nanadauáane. Rü yexguma marü taxuxũma ga duũxũxũ nadaxgux, rü yema Eyítuanecüãx rü nimax rü

naxnecütexegu inanatax ga naxũne. ¹³Rü moxũäcü rü wenaxarü ínaxũxü, rü natanũxũgütanüwa ínayadau. Rü nüxũ nadau ga taxre ga Iraéutanũxũgü ga nügü idaixũ. Rü yexguma ga Moiché rü yema namücüxũ imáxüna naca, rü nhanagürü: —¿Tüxcüü cuyamaç i ngẽma cutanũxũtama ixĩxũ? —nhanagürü. ¹⁴Rü nüma ga yema Iraéutanũxũ rü nanangãxũ rü nhanagürü: —¿Texe cuxũ tamu nax cuma rü torü äëxgacü i guxchaxüaru mexêêruxũ quixixũcax? ¿Ëxna cuma nagu curüxĩnügu rü choxũ rü tá ta quimáxũ ga yema Eyítuanecüãx ga ñe quimáxürüxũ? —nhanagürü. Rü yexguma yemaxũ naxĩnügu ga Moiché, rü namuũ, yerü marü nüxũ nacuaixgüama ga duũxũgü ga nax yema Eyítuanecüãx rü yamáxũ. ¹⁵Rü yexguma Faraóu nüxũ cuaxgu ga Moiché rü wüxi ga Eyítuanecüãx rü nax yamáxũ, rü norü churragüxũ namu nax Moichéçax yadaugüxũcax nax yamaçgüaxũcax. Notürü ga nüma ga Moiché rü Miyiãüanewa nanha nax yexma yaxãchiũxũcax. Rü yéma puchuanacüwa narütomare.

.....

²¹Rü yemaacü ga Moiché rü Miyiãüaru chacherdóte ga Reuépatawana nangu, rü yexma naxãchiũ. Rü nüma ga Reué rü nanaxüxmaç naxacü ga Yípuramaxã. ²²Rü ngĩma ga naxmaç ga Yípara rü nüxũ ixãxacü. Rü nüma ga Moiché rü Yersóügu nanaxüéga ga guma nane. Rü ngẽma naéga rü “Chama rü tama númacüãx chixĩ”, nhaxũchiga nixĩ. ²³⁻²⁴Rü yexgumayane ga Eyítuanecüãxaru äëxgacü rü yoxni nayu.

Notürü ga yema Iraéutanüxügü rü guxchaxüwa nayexmagüecha, rü Tupanapexewa naxaxe naxçax ga yema ngúxü nax yangegüxü. Rü yemaçax ga Tupana rü nüxü nüxü naxínü ga norü axu, yerü nüxna nacuaçachi ga norü uneta ga Abraáümaxã rü Isáquimaxã rü Yacúmaxã naxuegüxü. ²⁵Rü nüxü nadau ga nhuxäcü ngúxü nax yangegüxü ga yema Iraéutanüxügü, rü yemaçax namaxã nixãüachi.

Tupana rü Moichéçax naca rü namaxã nidexa

3 ¹Rü nüma ga Moiché, rü naçtú ga Yéturaru carnérugüaru daruxü nixí. Rü guma naçtú ga Yéturu ga Reuégu áégacü rü chacherdóte nixí ga Miyiáüanewa. Rü wüxi ga ngunexü ga yexguma maxë ga mexüçax namaxã nadaxgux ga naçtiaru carnérugü, rü ínachianexüaru tocüwawa nangu ga maçpüne ga Orébigu áéganearü ngaicamána. Rü guma maçpünewa nixí ga Moichémaxã yadexaxü ga Tupana. ²Rü yéma rü wüxi ga chuchuxüeta ga iyauxraxüwa nixí ga Moichéçax nangóxü ga Cori ya Tupanaaru orearu ngeruxü ga dauxüçax. Rü nüma ga Moiché rü mea nüxü nadawenü rü nüxü nicuaçachi ga yema chuchuxüeta ga nax yayauxraxü, notürü tama nixa. ³Rü yemaçax nagu narüxínü nax taçacüçax tama yaxaxü ga yema chuchuxüeta, rü ínayadau. ⁴Rü yexguma Cori ya Tupana nüxü daxgu ga yema chuchuxüeta ga iyauxraxüçax nax yaxüxü ga Moiché, rü nüma ga Cori ya Tupana rü yema chuchuxüetawa Moichéna naca, rü nhanagürü: —Pa

Moichéx, Pa Moichéx —nhanagürü. Rü nüma ga Moiché rü nanangäxü, rü: —Daxe chixí —nhanagürü. ⁵Rü yexguma ga Tupana rü nhanagürü nüxü: —¡Tauxü i nüxna cungaicamaxü! ¡Rü ínacuaxichi i curü chapatu! Erü nhaa nachica i nawa cunexmaxü rü naxüüne —nhanagürü. ⁶Rü nhanagürü ta: —Rü chama nixí ga curü oxigüaru Tupana chixixü. Rü chama nixí ga Abraáüaru rü Isáquiarü rü Yacüaru Tupana chixixü —nhanagürü. Rü yexguma ga Moiché rü nügü nidüxchiwe, yerü namuü nax Tupanaxü nadawenüxü. ⁷Notürü nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürüama nüxü: —Meaxüchima nüxü chadau nax nhuxäcü ngúxü yangegüxü i ngëma chorü duüxügü i Eyítuanewa ngëmagüxü. Rü norü yumüxëwa nüxü chaxínü nax nhuxäcü norü darüügüxü nax ínaxuaxügüxü. Rü ngëmaäcü meama nüxü chacuaçax nax nhuxäcü ngúxü yangegüxü. ⁸Rü ngëmaçax nixí i nhuxmax ícharüxüxü nax Eyítuanecüäxmeçëwa íchanangüxüxëxüçax i ngëma chorü duüxügü. Rü ngëma naane i nawa tá chanagagüxü, rü wüxi i naane i taxü rü mexü nixí. Rü ngëma rü meama narüxügü i naguxüraüxü i nanetügü. Rü õna taguma nataxu. Rü ngëma naanegu nixí i naxächüügüxü i Canaáatanüxügü rü Etéutanüxügü, rü Amuréutanüxügü, rü Ferechéutanüxügü, rü Ewéutanüxügü rü Yebuchéutanüxügü. ⁹Rü dücax, rü marü nüxü chaxínü nax nhuxäcü ngëma Eyítuanecüäxgüxü ínaxuaxügüxü i ngëma Iraéutanüxügü, rü nüxü chadau nax nhuxäcü poraäcü chixri namaxã nachopetüxü. ¹⁰Rü ngëmaçax ¡rü paxa

cugü namexêxê! Erü Faraóüpeḡewa tá
 cuxü chamu nax Eyítuanewa
 ícunamuxüxüçax i ngêma chorü
 duüxügü i Iraéutanüxügü —nhanagürü.
 11Rü yexguma ga Moiché rü Tupanaxü
 nangäxü rü nhanagürü: —¿Ëxna
 taxacüwa chame i chamax i
 Faraóüpeḡewa chaxüxü nax Eyítuanewa
 íchanguxüêêxüçax i ngêma
 Iraéutanüxügü? —nhanagürü. 12Rü
 nüma ga Tupana rü nanangäxü, rü
 nhanagürü: —Chama rü tá chacuxütagu.
 Rü nhaa tá nixí i cuaxruxü nax
 chamatama cuxü ngêma chamuxü. Rü
 ngêxguma tá marü Eyítuanewa
 ícunamuxügu i chorü duüxügü, rü
 guxäma i pema rü daa tátama
 maḡpúnewa choxü peyarücuaxüxügü
 —nhanagürü. 13Notürü nüma ga Moiché
 rü Tupanaxü nangäxü rü nhanagürü:
 —Notürü ngêxguma chi natanüwa
 chaxüxgu rü nhachaxgu namaxä: “Yimá
 perü oxigüarü Tupana nua petanüwa
 choxü namu”, nhachaxgu namaxä, rü
 nümagü rü tá choxna nacagüama rü:
 “¿Taxacü nixí i naéga ya yimá Tupana
 ya tomaxä nüxü quixucü?” nhanagürügü
 tá choxü. ¿Rü taxacümaxä tá
 chanangäxüxü i ngêxguma?
 —nhanagürü ga Moiché. 14Rü nüma ga
 Tupana rü nanangäxü rü nhanagürü:
 —Chamatama chixí i guxäétüwa
 changexmaxü, rü woetama changexma.
 Rü ngêmacax Chama ya Woetama
 Ngêxmacü nixí i chauéga. Rü
 ngêmamaxä tá cunangäxü i ngêma
 Iraéutanüxügü. ¡Rü namaxä nüxü ixu, rü
 nhacugürü tá nüxü: “Yimá Woetama
 Ngêxmacü nixí ya petanüwa choxü
 mucü”, nhacugürü tá nüxü!

—nhanagürü. 15Rü nhanagürü ta ga
 Tupana Moichéxü: —¡Rü namaxä nüxü
 ixu i ngêma Iraéutanüxü, rü nhacugürü
 tá: “Rü nüma ya Cori ya Tupana ya perü
 oxigüarü Tupana ya Abraáüarü rü
 Isáquiariü rü Yacúariü Tupana, rü gumá
 nixí ga petanüwa choxü mucü”,
 nhacugürü tá nüxü! Rü Cori ya Tupana
 nixí i chauéga i tagutáma iyagúxü. Rü
 ngêma chauégamaxä tá nixí i
 guxügutáma duüxügü choxü cuaxü.
 16¡Rü ngêma naxü rü nangutaquexêxê
 i guxüma i Iraéutanüxügüarü äêxgacügü,
 rü namaxä nüxü ixu rü nhacugürü nüxü!
 “Rü nüma ya Cori ya Tupana ya perü
 oxigüarü Tupana ya Abraáüarü rü
 Isáquiariü rü Yacúariü Tupana, rü gumá
 nixí ga chaḡuxçax ngócü. Rü gumátama
 nixí ga chamaxä nüxü ixucü nax pegu
 naxínüxü rü nüxü nacuáxü nax nhuxäcü
 chixri pemaxä nachopetüxü i ngêma
 Eyítuanecüäxgü. 17Rü yimá Tupana nixí
 ya chamaxä nüxü ixucü rü tá pexü
 ínanguxüxêxê nawa i perü guxchaxügü i
 Eyítuanewa pingegüxü. Rü Canaáariü
 naanewa tá pexü nagagü i ngexta
 ínaxächüügüxügü i Canaátanüxügü, rü
 Etéutanüxügü, rü Amuréutanüxügü, rü
 Ferechéutanüxügü, rü Ewéutanüxügü rü
 Yebuchéutanüxügü. Rü ngêmaäcü
 ngêma naane i ngextá mexü i ðna rü
 léchi rü ira taguma ítaxuxüwa tá pexü
 chagagü” —nhanagürü ya Tupana.

**Tupana rü pora Moichéna naxä rü
 nanataäxêxê**

4 1Rü nüma ga Moiché rü Cori ya
 Tupanaxü nangäxü, rü nhanagürü:
 —Notürü i ngêma chautanüxügü rü

taxūtáma choxú¹ nayaxōgü, rü taxūtáma chauga naxínüe. Rü tá nhanagürügüama choxü: “Rü nüma ya Cori ya Tupana rü tama nixí i aixcuma cuçax nangóxü”, nhanagürügüama tá choxü —nhanagürü. ²Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichéna naca, rü nhanagürü: —¿Rü taxacü nixí i ngēma cuxmexwa ngēmaxü? —nhanagürü ga Cori. Rü Moiché nanangāxü rü nhanagürü: —Wüxi ya naixmenaxā nixí —nhanagürü. ³Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü nüxü: —¿Rü nhaxtūanegu nanha! —nhanagürü. Rü nüma ga Moiché rü inananha ga guma naixmenaxā. Rü yexgumatama āxtapexü nananguxuchi. Rü nüma ga Moiché rü naxchaxwa ninha. ⁴Notürü ga nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü nüxü: —¿Narēügu yayaxu! —nhanagürüama. Rü yexguma yayauxāxgu rü wenaxarü naixmenaxāxü nananguxuchi. ⁵Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü: —Rü ngēma cuxü chawéxü, rü ngēma nixí i cuaxruxü nax cuxü yaxōgüaxüçax i ngēxguma namaxā nüxü quixuxgu nax aixcuma cuçax changóxü i chamax nax curü oxigüarü Tupana chixixü rü Abraáuarü, rü Isáquiuarü, rü Yacúarü Tupana nax chixixü —nhanagürü. ⁶Rü nhanagürüama ga Tupana: —¿Rü cugüchiruremügu ixuxmex! —nhanagürü. Rü yexguma ga nüma ga Moiché rü nügüchiruremügu nixuxmex. Rü yexguma ínaxuxuchimexēgu, rü nüxü nadau ga naxmex nax chaxünemaxā nax yadaxawexü, rü nachoxochixü. ⁷Rü yexguma ga Tupana rü nhanagürü nüxü: —¿Rü wena cugüchiruremügu ixuxmex! —nhanagürü. Rü yemaacü nanaxü ga

Moiché. Rü yexguma ínaxuxuchimexēgu, rü nüxü nadau ga naxmex ga marü noxrirüxü nax namexü. ⁸Rü nhuxüchi ga Cori ya Tupana rü nhanagürü nüxü: —Rü ngēxguma chi tama ngēma nüxíraxüxü i cuaxruügagu cuxü yaxōgüāxgu, rü ngēma to i cuaxruügagu tá nixí i cuxü yaxōgüaxü. ⁹Notürü ngēxguma tama ngēma taxre i cuaxruügagu cuxü yaxōgüāxgu ¡rü dexáta nayauxü i taxtüwa, rü nhaxtūanegu naba! Rü ngēxguma tá ngēma dexā nhaxtūanegu cubaxgu, rü tá nagüxü nanaxíxichi i ngēma dexā —nhanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga Moiché rü Tupanaxü nangāxü, rü nhanagürü nüxü: —Düçax, Pa Corix, chama rü choxü naguxcha nax chidexaxü. Rü taguma choxü natauxcha woo ga üpa rü woo i nhuxmax rü ta ngēxgumarüütama chixí —nhanagürü. ¹¹Notürü ga nüma ga Cori ya Tupana rü nanangāxü rü nhanagürü: —¿Texé tixí ga guxema duüxüxü úxe? ¿Rü texé tixí ga guxema yadexaxexéxé rü nangeaxexéxé rü nangauxchixééxé rü naxüxchixéxé rü nangexetüxe rü naxüxétüxe? ¿Tama ēxna ga chama yixíxü? ¹²Rü ngēmacax ¡rü paxa ngēma naxü rü nüxü yarüxu! Rü chama rü tá cuxü charüngüxéxé i ngēxguma quidexaxgu. Rü tá cuxü changüxéxé i ngēma tá nüxü quixuxü —nhanagürü. ¹³Rü yexguma ga Moiché rü nhanagürü: —Düçax, Pa Corix, chierü to i duüxüxü ngēma cumuxgux —nhanagürü. ¹⁴Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxā nanu, rü nhanagürü: —Düçax, rü yimá nixí ya cuenexé ya Aróü ya Lewítanüxü. Rü chama nüxü chacuax i nüma rü meama

nidexa. Rû nhuxûchi i nûma rû nuxã tá
cuxû nayangau, rû poracûi tá nataãxê i
ngêxguma cuzû nadaxgux. ¹⁵¡Rû
yimãmaxã idexa, rû namaxã nûxû i xu i
guxûma i ngêma cuma nûxû
quixuxchaxûxû! Rû chama rû tá
pexûtawa changexma i ngêxguma
pidexagûgu. Rû tá pexû changuxêxê
nachiga i ngêma tá pexuxû. ¹⁶Rû cuma
rû tá Aróũmaxã nûxû quixu i ngêma
chorû ore, nhama chamatama nûxû
chixuxûrûxû. Rû nûma ya Aróũ rû tá
chorû duũxûgũmaxã nûxû nixu i ngêma
cuma tá namaxã nûxû quixuxû. ¹⁷¡Ëcû,
yange ya daa naixmenaxã! Erû
yimamaxã tá cunaxû i taxacû i taguma
nûxû nadaugûxû —nhanagürü.

Moiché rû Eyítuanecax natáegu

¹⁸Rû yemawena ga Moiché rû naxtû ga
Yéturuchiũcax natáegu, rû nhanagürü
tûxû: —Tupana nanaxwaxe nax
Eyítuanecax chatáeguxû nax
íchayadauxûcax i chautanûxûgü rû ngoxi
namaxê —nhanagürü. Rû naxtû ga Yéturu
tanangãxû, rû nhatagürü nûxû: —¡Ëcû
ngêma naxû, rû mea cuzû naxûpetû!
—nhatagürü. ¹⁹Rû yexguma taũta
Miyiãũanewa inaxũachigu ga Moiché, rû
Cori ya Tupana rû nhanagürü nûxû:
—¡Natáegu Eyítuanecax, erû guxûma i
ngêma duũxûgü i cuzû imaxgûchaũxû, rû
marû nayue! —nhanagürü. ²⁰Rû yexguma
ga Moiché rû inaxũachi rû tûxû niga ga
naxmax rû nane. Rû búruétûgu tûxû
namugü, rû yemaacû Eyítuanecax
natáegu. Rû nügümeçêgu nayange ga
guma naixmenaxã ga Tupanaarü pora
nawa yexmane.
.....

²⁷Rû yoxni ga Cori ya Tupana rû
Moichéenexê ga Aróũmaxã nidexa, rû
nhanagürü: —¡Rû yéa ínachianexũwa
naxû! Rû ngêxma tá nûxû icuyangau ya
Moiché —nhanagürü nûxû. Rû nûma ga
Aróũ rû yéa ínachianexũwa naxû, rû
yexma guma maxpúne ga Orébigu
Moichéxû nayangau. (Rû guma
maxpúnewa nixi ga Moichémaxã yadexaxû
ga Tupana.) Rû taãxêãcûma nûxû
narümoxe. ²⁸Rû nûma ga Moiché rû
Aróũmaxã nûxû nixu ga guxûma ga yema
ore ga Cori ya Tupana namaxã nûxû ixuxû.
Rû yexgumaritûxû ta namaxã nûxû
nixuchiga ga yema mexûgü ga Tupana
namuxû nax naxüguãxûcax. ²⁹Rû nhuxûchi
ga nûmagü rû inaxũachi nax
yangutaquexexêãxûcax ga yema
Iraéutanûxûgüiarü ãëxgacügü. ³⁰Rû nûma
ga Aróũ rû yema duũxûgũmaxã nûxû nixu
ga guxûma ga yema ore ga Tupana
Moichémaxã nûxû ixuxû. Rû yexgumaritûxû
ta napexewa inanawex ga yema mexûgü
ga Tupana nûxû üxêëxû. ³¹Rû nûma ga
duũxûgü rû aixcuma nayaxôgü. Rû
yexguma nûxû yacuaxãchitanügu nax Cori
ya Tupana rû nûxû nûxû naxinûxû ga norü
yumüxê rû nûxû nax nadauxû ga nhuxãcû
ngûxû nax yangegûxû, rû yemaçax ga
nûma ga duũxûgü rû nataãxêgü, rû
nhaxtúanegu nanangücuchitanü, rû
Tupanaxû nicuaxûxûgü.

Moiché rû Aróũ rû Faraóũmaxã nidexagü

5 ¹Rû yemawena ga Moiché rû Aróũ
rû Faraóũxûtawa naxi nax namaxã
yadexagüxûcax. Rû nhanagürügü:
—Cori ya Iraéutanûxûarü Tupana rû
nhanagürü: “¡Yangexgü i ngêma chorü

duïxügü nax ngextá ínachianexüwa
naxïxüçax nax ngéma
naxüchigagüaxüçax nax choxü
yacuaxüügüxü!” —nhanagürügü.

²Notürü ga nüma ga Faraóü rü
nanangäxü, rü nhanagürü: —¿Texé tixí
ya yíxema Cori ixíxe, rü taxacüçax tá
naga chaxínü rü chayangexgü i ngéma
Iraéutanüxü i duïxügü? Chama rü tama
nüxü chacuax i ngéma Tupana i nachiga
pidexagüxü rü taütáma chayangexgü i
ngéma Iraéutanüxügü —nhanagürü.

.....

⁶Rü yematama ga ngunexügu rü
Faraóü nanamu ga norü duïxügü ga
puracümaxä icuaxgüxü rü yema naerugü
ga wüxítücumümaxächigü icuaxgüxü, rü
nhanagürü: ⁷—Ngéma Iraéutanüxügü i
tiyúruarü üwa puracüexü ¡rü marü
taxütáma noxririxü maxë nüxna pexã
norü tiyúruéü! ¡Rü êcü nümatama nawa
naxí ya norü maxë! ⁸Notürü tá penamu
nax noxritama naxügüäcü ya
tiyúruexpüx nax naxügüäxü, rü bai tá
nanoxremaexü ya yimá nhuxmax tá
naxügüäcü ya tiyúru. Rü wüxi i duïxügü
i oexü nixígü. Rü ngëmacax nixí i
nügüçax ínacagüxü nax ínachianexüwa
naxïxüçax nax ngéma norü Tupanaxü
yanacuaxüügüxüçax. ⁹¡Rü yexeraäcü
penapuracüexë i ngéma duïxügü, rü
ngëmagu ipenachoxëxë nax tama
Moiché rü Aróüarü doragügu
naxínüexüçax! —nhanagürü. ¹⁰Rü
yexguma ga yema Faraóüarü duïxügü
ga puracümaxä icuaxgüxü rü yema
naeruchigü ga wüxítücumümaxä
icuaxgüxü, rü inaxíächi, rü
duïxügümaxä nüxü nayarüxugüe, rü
nhanagürügü nüxü: —Faraóü rü toxna

naxãga nax pemaxã nüxü tixuxüçax nax
marü taxütáma maxë pexna tanaxãxüçax
perü tiyúruéxüxü. ¹¹Rü nhuxmax rü
pema tátama marü nawa pexí i ngextá
ínayimaxüwa ya maxë. ¡Notürü
taxütáma yima noxrixüçüxü
penanoxremaexëxë i norü mu ya yima
tiyúru! —nhanagürügü. ¹²Rü yexguma
ga yema Iraéutanüxügü, rü guxüma ga
Eyítuanegu nügu ninu nax maxëne
nadaugüxüçax norü tiyúruéü. ¹³⁻¹⁴Rü
guxüma ga ngunexügügu rü yema
Faraóüarü duïxügü ga puracümaxä
icuaxgüxü, rü Iraéutanüxüxü namu nax
noxriexpüxtama ga tiyúru
naxügüäxüçax. Rü naétü tüxü nicuaxgü
ga guxema Iraéutanüxügü ga
tümatanüxümaxä icuaxgüxe. Rü
nhanagürügü tüxü: —¿Nhuxäcü ga ñne
rü nhuxmax rü tama noxríexpüxwa
penangüxëxü ya tiyúru?
—nhanagürügü. ¹⁵Rü guxema
Iraéutanüxügü ga tümatanüxümaxä
icuaxgüxe, rü Faraóüxütawa tügüçax
tayarüdexagü, rü nhatagürügü: —Pa
Torü ÄËxgacüx çtüxcüü ngëmaäcü
tomaxä quixí? ¹⁶Marü tama noxririxü
toxçax icunaxü ya maxë, notürü toxü
cumuama nax noxríexpüxtama ya tiyúru
tanaxüxü. Rü ngëmaétüwa rü toxü
nicuaxgü i curü duïxügü. Rü ngéma
curü duïxügügagu nixí i ngéma, Pa
ÄËxgacüx —nhatarügügü. ¹⁷Notürü ga
nüma ga Faraóü rü tüxü nangäxü, rü
nhanagürü: —Pema rü wüxi i oemarexü
pexígü. Rü ngëmacax naxçax ípëcagü
nax ínachianexüwa pexíxü nax ngéma
perü Tupanaxü peyarücuaxüügüçax.
¹⁸¡Peyawoegu rü peyapuracüewaxi! Rü
woo marü tama pexçax ichanaxüxgu ya

maxê rü chanaxwaxe i penaxü i
noxriexpüxtama ya tiyüru —nhanagürü.
.....

²⁰Rü yexguma Faraóuxütawa
ítachoxügu, rü Moiché rü Aróumaxã
tügü itayangaugü ga îaxwa tüxü
nanguxêégüxü. ²¹Rü namaxã nüxü
tixugügü, rü nhatagürügü: —iRü
Tupana nüxü dax i ngêma nhuxmax
tomaxã pexüxü, rü pexü napoxcue! Erü
pegagu nixi i nhuxmax i Faraóü rü norü
duüxügü rü chixri toxü nadauxü. Rü
pegagu nixi i nhuxmax i tá toxü nadaixü
—nhatagürügü.

Moichéarü yumüxêchiga

²²Rü yexguma ga Moiché rü
nayumüxê, rü nhanagürü Cori ya
Tupanaxü: —Pa Corix çrü tüxciü i
chixexü naxçax ícunguxêêxü i nhaa curü
duüxügü? çRü taxacuwa yixixü ga nua
choxü cumuxü? ²³Rü yexguma noxri
cuégagu Faraóumaxã chidexagu, rü
nüma rü yexeraücü curü duüxügümaxã
chixexü naxü. Rü cuma rü taxuxüma
cuxü nax naxmexwa
ícananguxüêêxüçax —nhanagürü.

6 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü
Moichéxü nangãxü, rü nhanagürü:
—Nhuxma rü tá nüxü cudau i ngêma
Faraóumaxã chaxüxü. Erü nüma rü
taxütãma ngêmaácumare nayangexgü i
chorü duüxügü. Rü guxchaxü naxçax
íchanguxêéguxicatama tá nixi i
yangexgüãxü. Rü ngêmagagu i nüma rü
tã düxwa ínanawoxü i chorü duüxügü i
nhaa Eyítuanewa —nhanagürü.

.....

¹⁰Rü nüma ga Cori ya Tupana rü
wenaxarü Moichémaxã nidexa, rü

nhanagürü nüxü: ¹¹—iËcü,
Faraóuxütawa naxü rü namaxã nüxü ixu
rü ínamuxüã i Eyítuanewa i ngêma
Iraéutanüxügü! —nhanagürü. ¹²Notürü
ga Moiché rü Cori ya Tupanaxü
nangãxü, rü nhanagürü: —çNhuxãcü tá
chauga naxínü i Faraóü ega woo
chautanüxü i Iraéutanüxügü rü tama
chauga naxínüegu, erü choxü naguxcha
nax mea chidexaxü? —nhanagürü.
.....

Aróuarü naixmenaxã rü äxtapexü nayanguxuchi

7 ⁸Rü nüma ga Tupana rü Moichéxü
rü Aróuxü nhanagürü:
⁹—Ngêxguma Faraóü pexna naxçax
caxgu nax penaxüxü i wüxi i mexü i
chorü poramaxã üxü, rü tá Aróumaxã
nüxü quixu nax Faraóüpexegu
nanhaaxüçax ya norü naixmenaxã nax
äxtapexü nanguxuchixüçax
—nhanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga Moiché
rü Aróü rü Faraóuxütawa naxi, rü
nanaxü ga yema Cori ya Tupana
namuxü. Rü nüma ga Aróü rü
Faraóüpexegu rü norü
ngüxêëruügüpexegu nananha ga guma
norü naixmenaxã rü äxtapexü
nananguxuchi. ¹¹Rü nüma ga Faraóü, rü
norü duüxügü ga nüxü icuaxüchixüçax
rü norü yuüxügüçax nangema. Rü
nümagü ga yema norü duüxügü rü norü
yuüxügümaxã nanaxügüama ta ga yema
Aróü üxü. ¹²Rü wüxichigü ga yema
yuüxü rü nhaxtúanegu nananha ga norü
naixmenaxã. Rü wüxichigü ga guma
norü naixmenaxã rü äxtapexü
nananguxuchi. Notürü guma Aróuarü
naixmenaxã, rü yema iyüüxüarü

naixmenaxãxũ ínagagũ. ¹³Notürü woo yemaxũ nax nadauxũ ga Faraóũ, rü nügũ ínanataiãchiarũ maxũãxêxê rü tama ínaxínüchaũ yema Tupana nüxũ íxuxürüxũ nixĩ.

**Faraóũchaxwa nagüxũ
nayanguxuchi ga dexá**

¹⁴Rü yemawena rü nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü Moichéxũ: —Nüma i Faraóũ rü tá nanuama, rü taxütáma Iraéutanüxügüxũ ínamuxüchaũ.

¹⁵¡Notürü moxũ paxmamaxüchi rü naxütawa íyadau! ¡Rü ngêxguma tá türewa yanaxüegu, rü ngêma natüanacüwa tá cunanguxêxê! ¡Rü íyange ya yima naixmenaxã ya äxtapexũ yanguxuchine! ¹⁶Rü nhacugürü tá nüxũ: “Rü yimá Cori ya Iraéutanüxügüaru Tupana rü choxũ namu nax wena cumaxã nüxũ chixuxücax nax cuyangexgüxücax i norü duüxügü nax nüxũ yanacuaxüügüxücax i ngextá ínachianexüwa. Notürü i nhuxmax rü ta tama naga cuxínüchaũ. ¹⁷Rü ngêmacax ya Cori ya Tupana rü nhanagürü cuxũ: ‘Nhuxma rü tá nüxũ cudau nax aixcuma Cori ya Tupana chixixũ. Erü Moichéxũ chamu nax norü naixmenaxã yanangexünemaxã nhaa taxtüchiüwa nacuaixcaãxücax nax ngêma dexá rü nagüxũ yanguxuchixücax. ¹⁸Rü ngêma choxnigü rü tá nayue. Rü ngêmaäcü i ngêma dexá rü poraäcü tá nayixchixü. Rü ngêmacax taxütáma nawa naxaxegüchaũ i ngêma Eyítuanecüãxgü’”, nhanagürü cuxũ ya Tupana.

.....

²⁰Rü nüma ga Moiché rü Aróũ, rü yema Cori ya Tupana namuxüäcü

nanaxügü. Rü nüma ga Aróũ rü nanayaxu ga norü naixmenaxã rü Faraóũpexewa dexáchiüwa namaxã nanacuaxca. Rü yexgumatama ga dexá rü nagüxũ nayanguxuchi. ²¹Rü nayue ga choxni. Rü poraäcü nanayixächichixü ga dexá. Rü yemacax ga yema

Eyítuanecüãxgü rü taxuacüma nawa naxaxegü. Rü guxüma ga Eyítuanewa rü nagüxũ nananguxuchi ga dexá.

²²Notürü ga yema Faraóũaru duüxügü ga iyuüxũ, rü yexgumarüütama norü yuümaxã nanaxügü. Rü yemaacü yema Cori ya Tupana nüxũ íxuxürüxũ rü nüma ga Faraóũ rü nanuama rü nügũ ínanataiãchiarũ maxũãxêxê rü tama ínaxínüchaũ ga yema Moiché rü Aróũ namaxã nüxũ íxuxũ. ²³Rü nüma ga Faraóũ rü nüxũ nax nataxuraxümare ga yema íngupetüxũ, rü napatacax natáegu. ²⁴Rü yema nax taxucürüwa taxtüxüchiüwa nax naxaxegüxücax rü guxüma ga Eyítuanecüãxgü rü norü puchune ínanaxüxũ ga taxtüanacüwa nax yéma naxaxegüxücax.

.....

**Tupana rü Faraóũcax cururugü
ínangugüxêxê**

8 ¹Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ nhanagürü: —¡Paxa Faraóũxütawa naxü rü nhacugürü tá nüxũ: “Rü Cori ya Tupana rü nhanagürü cuxũ: ‘Rü nüxũ íngex i ngêma chori duüxügü nax choxü yacuaxüügüxücax!

²Erü ngêxguma taxütáma nüxũ quingexgu, rü tá cururugümaxã chanapoxcu i nhaa guxüma i cuchixüane. ³Rü taxtü rü cururugümaxã tá ninhúmichixü. Rü ngêma rü tá cuxcax

ínachõõchi, rü cupatagu tá naxĩgü. Rü curü ucapugu rü curü ngürücaregu tá nachocu. Rü curü ngũxẽẽruũgü i ãẽxgacügüpatagu, rü guxũma i curü duũxũgüpatagu, rü curü poũpiũũgu, rü curü poũcharaarü nhúmüruũgu tá nachocu. ⁴Rü ngẽma cururugü rü tá cuxna niyuxgüetanü. Rü curü ngũxẽẽruũgü i ãẽxgacügüna rü guxũma i curü duũxũgüna tá niyuxgüetanü’”, nhanagürü cuxũ ya Cori ya Tupana. ⁵Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü nhuxüchi Moichéxũ nhanagürü: —jRü namaxã nüxũ i xu i Aróü nax natügüéttügu, rü natüxacügüéttügu, rü nextaagüéttügu namaxã nawéxmexũcax ya norü naixmenaxã! Rü ngẽma tá ínachoxũ i cururugü nax guxũma i Eyítuane namaxã napaxũcax —nhanagürü. ⁶Rü yexguma ga Aróü rü Eyítuane yexmagüxũ ga dexáchüéttügu namaxã nawéxmex ga norü naixmenaxã. Rü guxũma ga Eyítuane rü yema cururugü ga dexáwa íchoxũũmaxã nanapá.

.....

⁸Rü yexguma ga nüma ga Faraóü rü Moichécax rü Aróücax nangema, rü nhanagürü nüxũ: —jCori ya Tupanana naxcax pecaxa nax yanaxoxẽãxũcax i ngẽma cururugü i toxütawa! Rü chama rü tá chayangexgü i curü duũxũgü nax Cori ya Tupanacax nadaiaxũcax i naxũnagü rü ngẽmamaxã nüxũ yacuaxũũgüxũcax —nhanagürü. ⁹Rü nüma ga Moiché rü Faraóüxũ nangãxũ, rü nhanagürü nüxũ: —jChamaxã nüxũ i xu i nhuxgu tá nixĩ i cunaxwaxexũ nax cuxcax rü curü ngũxẽẽruũcax, rü guxũma i curü duũxũgüxũcax Tupanana chacaxaxũ nax cuxna rü cupatana

yaxĩgachixũcax i ngẽma cururugü rü dexáwaxicatama nax nangexmagüxũcax! —nhanagürü. ¹⁰Rü nüma ga Faraóü rü Moichéxũ nangãxũ, rü nhanagürü: —Moxütama nixĩ i chanaxwaxexũ nax nataxuxũ i ngẽma cururugü —nhanagürü. Rü Moiché rü nüxũ nangãxũ, rü nhanagürü nüxũ: —Marü name. Rü ngẽmaacü tá chanaxü nax nüxũ cucuaxũcax nax nataxuxũma ya texé ya torü Cori ya Tupanarüxũ ixĩxũ. ¹¹Rü ngẽma cururugü rü tá nixĩgachi nawa ya cupata. Rü taxtüwaxica tátama nangexmagü. Rü ngẽmaacü marü taxütáma cuxũ nachixewe, rü taxütáma nanachixewe i curü ngũxẽẽruũgü rü curü duũxũgü —nhanagürü. ¹²Rü yexguma ga Moiché rü Aróü rü ínachoxũ ga Faraóüpatawa. Rü nhuxüchi ga Moiché rü Cori ya Tupanana naca nax yaxĩgachitanüxẽãxũcax ga yema cururugü ga noxri Faraóücax yéma namugüxũ. ¹³Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nanaxü ga yema Moiché nüxna naxcax çaxaxũ. Rü nayue ga yema cururugü ga napatagüwa rü naaxtügüwa rü naanegüwa yexmagüxũ. ¹⁴Rü ga duũxũgü rü nanade ga yema yuexũ ga cururugü, rü nananutaquexe. Rü guxũwama namaxã nayipetüane. ¹⁵Notürü yexguma yema guxchaxũgüwa ínanguxuchigu ga Faraóü, rü yema Cori ya Tupana nüxũ ixuxürüxũ rü wenaxarü nanuama ga Faraóü, rü tama Moiché rü Aróüga naxĩnüchaũ.

**Tupana rü Faraóücax naxchigi
ínangugüxẽxé**

¹⁶Rü yexguma ga nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü Moichéxũ:

—¡Aróumaxã nüxũ ixu nax nhaxtütexewa namaxã nacuaixcaãxũcax ya norü naixmenaxã nax ngẽmaãcü naxchixũ nanguxũxũcax i nhaxtütexe i guxũma i Eyítuanewa! —nhanagürü. ¹⁷Rü yemaacü nanaxügü ga Moiché rü Aróu. Rü nüma ga Aróu rü norü naixmenaxã nawexnagü, rü nhaxtúanewa namaxã nanacuixca. Rü guxũma ga yema nhaxtütexe ga Eyítuanewa yemaxũ, rü naxchixũ nananguxuchitanü. Rü yema naxchigü rü poraãcü yema duũxügüxũ rü naxũnagüxũ nachixewe. ¹⁸Rü yema Faraóuarü yuuxügü rü norü yuümaxã nüxũ naxügü nax naxchi yamuxẽegüxũ, notürü tama nüxũ nananguxuchi. Rü yoxni ga yema naxchigü rü poraãcü yema duũxügüxũ rü naxũnagüxũ nachixewe. ¹⁹Rü yexguma ga yema yuuxügü rü Faraóuxũ nhanagürü: —Nhaa guxchaxũ rü aixcuma Tupanawa ne üxũ nixĩ —nhanagürü. Notürü ga nüma ga Faraóu rü yema Cori ya Tupana nüxũ ixuxürüxũ nanuama rü tama inaxĩnuchaũ.

**Tupana rü Faraóucax murenü
inangugüxẽxẽ**

²⁰Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ nhanagürü: —Nüma i Faraóu rü moxũ paɣmamaxũchi rü tá türewa narüxüe nax taxtütütuwa naxũxũcax. Rü ngẽmacax chanaxwaxe nax ngunetüxũ ícurüdaxũ nax namaxã nüxũ cuyariuxuxũcax i nhaa chorü dexa. ¡Rü nhacuxũ tá nüxũ!: “Rü ngẽma nhanagürü ya Cori ya Tupana: ‘¡Nüxũ ingex i chorü duũxügü nax choxũ yacuaxüüügüxũcax! ²¹Erü ngẽxguma

taxütáma nüxũ quingexgux, rü cuxcax rü curü ngũxẽerüũcax rü guxũma i curü duũxügüxũcax rü tá murenügü ngẽma chamugü. Rü ngẽmaãcü tá murenügümaxã nanapágü ya guxũne ya Eyítuanecüãxgüpata. Rü woo i nhaxtúanene rü tá ta murenügümaxã naxãanemare. ²²Notürü ngẽxguma petanüwa ngẽma ínguxgux, rü Gochéũanewa i chorü duũxügü íxãchiügüxũwa rü taxütáma ngẽmaãcü nangupetü. Erü ngẽma rü bai tá i wüxi i murenü ingexmaxũ nax ngẽmaãcü nüxũ cucuáxũcax nax chama ya Cori ya Tupana rü aixcuma naanearü yora chixixũ. ²³Rü tá cuxũ chanawex nax nüxũ chaxunetaxũ i ngẽma Iraéutanüxügü rü tama i pexũ. Rü moxũ tá nixĩ i ngẽmaãcü chanaxüxũ’, nhanagürü cuxũ ya Tupana” —nhanagürü. ²⁴Rü yemaacü nanaxü ga Cori ya Tupana. Rü nhama wüxi ga caixanexürüxũ Faraóupatawa nangugü ga murenügü. Rü norü ngũxẽerüũgüpatawa rü ta rü guxũma ga Eyítuanewa nangugü. Rü yema murenügü rü guxũwama nanachixexẽxẽ ga yema nachixũane.

.....

²⁸Rü yexguma ga Faraóu rü nhanagürü: —Tá pexũ chingexgü nax perü Cori ya Tupanacax peyadaixũcax i pexũnagü. ¡Notürü taxütáma yáxũwaxüchi pexĩ! ¡Rü chauxcax rü ta perü Tupanana pecagüe! —nhanagürü. ²⁹Rü yexguma ga Moiché rü nanangãxũ rü nhanagürü: —Nhuxma nua ne chaxüxgu tátama nixĩ i Cori ya Tupanana chacaxũ nax moxũtama cuxna rü curü ngũxẽerüũgüna rü curü

duïxũgũna yaxĩgachixẽẽãxũcax i ngẽma murenũgũ. Notũrũ tama tanaxwaxe i toxũ cuwomũxẽxẽ nax nũxna nax cunachuxuxũ i ngẽma Iraéutanũxũgũ nax norũ Cori ya Tupanacax nadaiãxũcax i naxũnagũ —nhanagũrũ. ³⁰Rũ yexguma Faraóũpatawa ínaxũxguwena ga Moiché, rũ Cori ya Tupanana naca nax yaxĩgachixũcax ga murenũ. ³¹Rũ nũma ga Cori ya Tupana rũ nanaxũ ga yema Moiché naxcax icaxaxũ. Rũ yema murenũgũ rũ Faraóũna rũ norũ ngũxẽẽruũgũna rũ guxũma ga norũ duïxũgũna nixĩgachitanũ ga yema murenũgũ. ³²Notũrũ nũma ga Faraóũ rũ yemawena rũ nanuama, rũ tama nayangexgũ ga Iraéutanũxũgũ.

**Tupana rũ Eyítuanecũãxaru
naxũnagũcax daaweane ínanguxẽxẽ**

9 ¹Rũ yexguma ga Cori ya Tupana rũ Moichéxũ nhanagũrũ: —¡Paxa Faraóũxũtawaxũ, rũ nũxũ nha: “Rũ Cori ya Iraéutanũxũgũaru Tupana, rũ cuxcax nua namuga rũ nhanagũrũ cuxũ: ‘Rũ nũxũ ingex i ngẽma chorũ duïxũgũ nax choxũ yanacuãxũũgũxũcax! ²⁻³Erũ ngẽxguma taxũtãma nũxũ quingexgux rũ cunachuxamagu, rũ nũma ya Cori ya Tupana rũ ngẽma nachitaxũwa ngẽxmagũxũ i cuxũnagũtũgu tá nananguemaxẽxẽ i daaweane i poraxũ. Rũ nayue tá i muxũma i cowarugũ rũ camérugũ rũ wocagũ rũ carnérugũ. ⁴Notũrũ ya Cori ya Tupana rũ taxũtãma guxãxũnawaxũ nananguxẽxẽ i ngẽma daaweane, erũ ngẽma Eyítuanecũãxaru naxũnagũxica tátama nayue, notũrũ ngẽma Iraéutanũxũaru naxũnagũ rũ

taxũtãma nayue’” —nhanagũrũ. ⁵Rũ yexguma ga Cori ya Tupana rũ Moichémaxã ínaxuneta nax nhuxgu tá yixĩxũ i ngẽma, rũ nhanagũrũ nũxũ: —Chama rũ moxũ tá nixĩ i chanaxũxũ —nhanagũrũ. ⁶Rũ yemaaru moxũãcũ rũ Cori ya Tupana nanaxũ ga yema. Rũ muxũma ga Eyítuanecũãxaru naxũnagũ rũ nayue. Notũrũ yema Iraéutanũxũgũaru naxũnagũ rũ taxuxũma nayue, rũ bai ga wũxi. ⁷Rũ nũma ga Faraóũ rũ norũ duïxũgũxũ namu nax íyadaugũãxũcax rũ aixcuma yixĩ nax taxuxũma yuexũ ga Iraéutanũxũgũaru naxũna. Rũ woo yemaxũ nax nacuãxchigaxũ, rũ nanuama rũ tama tũxũ ningexgũ ga guxema Iraéutanũxũgũ.

**Tupana rũ taixnamaxã duïxũgũxũ
rũ naxũnagũxũ nidãxawexẽxẽ**

⁸Rũ yexguma ga Cori ya Tupana rũ nhanagũrũ nũxũ ga Moiché rũ Aróũ: —¡Rũ poũpũxũwa wũxi ya cuxmexãcu ya tanimuca nayaxu, rũ nhuxũchi cuma Pa Moichéx, rũ Faraóũpexewa nagũnagũtẽxe ya yima tanimuca! ⁹Rũ ngẽmaãcũ ya yima tanimuca rũ tá narũcaxi, rũ guxũma i Eyítuanewa tá nanguema. Rũ ngẽmaãcũ tá taixnagũ naxũnewa inarũyi i guxũma i duïxũgũ rũ naxũnagũ i Eyítuanewa ngẽxmagũxũ —nhanagũrũ. ¹⁰Rũ nũma ga Moiché rũ Aróũ rũ wũxi ga poũpũxũwa tanimuca ne nanayauxtẽxegũ, rũ yemamaxã Faraóũxũtawaxũ. Rũ yema Faraóũpexewa rũ Moiché nanagũnagũtẽxe ga guma tanimuca. Rũ guxũma ga duïxũgũ rũ naxũnagũ rũ taixnamaxã nixãxũneãchi. ¹¹Rũ yema

Faraóuarü yuuxũgü rü taxucüriuwama Moichépxewa nayexmagü, yerü nümagü rü ta rü nitaixnaxũnegü naxrüütama ga yema togü ga Eyítuanecüãxgü. ¹²Notürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanayexrü ga Faraóu nax nügütama nataiãchiarü maxũãxêëxũçax nax yemaacü tama Moiché rü Aróuga naxĩnũxũçax, yema nüma ga Cori ya Tupana Moichémaxã nüxũ ixuxürüxũ.

Tupana rü gáuxũ narüiyixêë

¹³Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü Moichéxũ: —¡Moxũ pařmamaxũchi írúda rü Faraóumaxã nüxũ yarüxu, rü nha nüxũ: “Rü Cori ya Iraéutanüxũgüarü Tupana rü cuxçax nua namuga rü nhanagürü cuxũ: ‘Rü nüxũ ingexgü i ngêma chorü duũxũgü nax choxũ yanacuãxũgũxũçax!

.....

¹⁶Rü nhuxmarüta cuxũ chamaxêë rü tama cuxũ chimãx, erü cuxũ nüxũ chadauxêëchaũ nax nhuxãcü chaporaxüchixũ. Erü chaugü nüxũ chacuãxêëchaũ i guxũma i duũxũgü i nhaa naanewa maxêxũ. ¹⁷Notürü woo nax cuxũ chamaxêëxũ, rü cuma rü tama icuxĩnũchaũ rü tama cuyangexgüchaũ i chorü duũxũgü. ¹⁸Rü dücax, rü moxũ i nhama i oragu rü tá chanayixêë i gáuxũ ga taguma nhuxgu ngêxgumarüxũ Eyítuanegu yixũ. ¹⁹Rü ngêmacãx, rü name nixĩ nax ipatatüũgu cunachocuxêëxũ i guxũma i curü duũxũgü rü cuxũnagü i düxétüwa ngêxmagüxũ. Erü ngêxguma tá nayixgu i ngêma gáuxũ, rü tá nanadai i guxũma i ngêma duũxũgü rü naxũnagü i tama ipatatüũwa ngêxmagüxũ’ ” —nhanagürü.

²⁰Rü nümaxũ ga yema Faraóuarü ngũxêëruũgü, rü naxçax namuũie ga yema Cori ya Tupanaarü ucuxê. Rü yemaçax ipatatüũgu tüxũ namugü ga norü duêxêgü rü naxũnagü. ²¹Notürü nayexma ga togü ga nüxũ nataxuraxũxũma ga yema Cori ya Tupanaarü ore, rü yemaçax düxétüwa nanawogümare ga norü duũxũgü rü naxũnagü. ²²Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ nhanagürü: —¡Naxunagüchacüxü nax ngêma gáuxũ rü guxũma i Eyítuanegu nayiixũçax naétügu i duũxũgü rü naxũnagü rü nanetügu! —nhanagürü. ²³Rü Moiché naxunagüchacüxü, rü nüma ga Cori ya Tupana rü ínananguxêë ga duruane rü ãêmacü rü gáuxũ ga yema naanewa. Rü yemaacü guxũma ga Eyítuanewa narüiyi ga gáuxũ. ²⁴Rü yema gáuxũ rü guma ãêmacügü rü tama ínayachaxãchi. Rü taguma nhuxgu yemaacü poraãcü gáuxũ narüiyiixũ ga Eyítuanewa ga nüxcüma. ²⁵Rü yema gáuxũ rü poraãcü nanachixexêë ga guxũma ga taxacü ga Eyítuanewa yexmagüxũ. Rü nanadai ga duũxũgü rü naxũnagü rü guxũma ga nanetügu ga naanegüwa. Rü guxũma ga naigü ga Eyítuanewa yexmagüxũ, rü yema gáuxũmaxã nabüũchacüxü. ²⁶Rü woo nax yema ngupetüxũ ga Eyítuanewa, notürü yema Iraéutanüxũ nawa yexmagüxũ ga naane ga Gochéüwa rü taxuxũma ga gáuxũ yexma nayi rü bai ga wüxi.

.....

³⁵Notürü ga nüma ga Faraóu, rü nanuama rü tama nayangexgü ga yema Iraéutanüxũgü, yema Cori ya Tupana Moichéwa nüxũ ixuxürüxũ.

.....

**Tupana rü Faraóucax munügü
inangugüxêxê**

10 ³Rü Moiché rü Aróu rü Faraóuxütawa naxí, rü nhanagürügü nüxü: —Cori ya Iraéutanüxügüarü Tupana rü cuxçax nua namuga rü nhanagürü cuxü: “¿Nhxugüiratáta i nüxü curüxoxü nax choxna cugü quinuxxü? ¿Rü yangxgü i chorü duüxügü nax choxü yanacuaxüügüxüçax!” nhanagürü.

.....

⁶Rü ngêma Tupanaarü pocxu nax munügü tá cuxçax inangugüxêxü rü yima cuchü rü munümaxá tá nanapá. Rü ngêxgumarüxü tá ta i ngêma curü ngüxêëruügüchiügü rü munümaxá nanapágü rü guxüma i Eyítuaneçüxchiügü rü tá namaxá nanapágü. Rü ngêma guxchaxü i nhuxmax tá nüxü cudauxü rü cunatü rü nüxcümaxügüxe ya curü oxigü rü taguma nüxü tadaugü rü nhuxmata nhama i ngunexüwa nangumare —nhanagürügü. Rü yema nhaxguwena rü nüma ga Moiché rü nadaueguächü rü Faraóüchiüwa inaxüxü. ⁷Rü yexguma ga Faraóüarü ngüxêëruügü rü nhanagürügü nüxü: —Pa Æxgacüx çuyadaxêëamatama i nhuxmax nax guxchaxü nua tüxna naxaxü i ngêma yatü i Moiché? ¿Yangxgü i ngêma duüxügü nax norü Cori ya Tupanaxü yanacuaxüügüxüçax! ¿Ëxna, nhuxmax rü ta tama nüxü cudau i nhaa tóru naane i Eyítuane rü poraäcü nax nachixexü? —nhanagürügü. ⁸Rü yexguma ga nüma ga Faraóü rü wenaxarü Moichéçax rü Aróuçax

nangema. Rü nhanagürü nüxü: —Mari name i perü Cori ya Tupanaxü peyarücuaxüxügü. Notürü chanaxwaxe i chamaxá nüxü pexu nax texégü tá tixixü ya yixema ngêma ìxe —nhanagürü. ⁹Rü yexguma ga Moiché rü nanangaxü rü nhanagürü: —Rü ngêma tá taxí namaxá i guxüma i torü buxügü, rü torü yaxguãxgü, rü tonegü rü toxocügü rü torü carnérugü rü torü wocagü. Erü ngêma tá taxüxü, rü wüxi i taxüma i torü Coriarü cuaxüxüçhiga nixí —nhanagürü. ¹⁰Notürü ga nüma ga Faraóü rü nhanagürü nüxü: —Rü nangoxochiama i ngêma chixexü i nagu perüxínüexü. ¿Ëxna pema nagu perüxínüegu rü perü Cori ya Tupana rü tá pexü íyaxümücüxü? ¿Rü êxna nagu perüxínüegu rü chama rü tá pexü chingxgüxü nax perü buxügümaxá ngêma pexixüçax? ¹¹Rü dücax, rü taxütáma ngêmaäcü nixí. ¿Ëcü, ngêma pexí ya guxáma i yatüxe i yáxe, rü perü Cori ya Tupanaxü peyarücuaxüxügü! Erü ngêma nixí i penaxwaxexü —nhanagürü. Rü yexguma ga nüma ga Faraóü rü norü duüxügüxü namu nax napexewa tüxü inawoxüxüçax. ¹²Notürü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü nhanagürü: —¿Eyítuaneétügu nawéxmex nax ngêmaäcü nua naxixüçax i munügü! Rü ngêma munügü rü tá nayawa i guxüma i nanetü i nhaa nachixüanewa íyaxügüxü nawena ga yema gáuxü ga dauxüwa rüyixü —nhanagürü. ¹³Rü yexguma ga Moiché rü Eyítuaneétügu nawéxmex. Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nanamu ga wüxi ga buanecü ga léstewaama ne ücü ga guxü ga chütaxü rü ngunexü yema

nachixũaneétügu icuecü. Rü moxũãcü rü guma buanecü ga léstewaama ne ñemacügu ínanagügü ga munügü. ¹⁴Rü yema munügü rü guxũwama nanapáxêxê ga yema nachixũane. Rü nüxcüma rü taguma yemaacü namuxüchi ga munü, rü tagutáma wena ngêxgumarüxü nixĩ. ¹⁵Rü ga nhaxtüane rü munümaxã nanapá, rü marü taxucürüwa nhaxtüanegu tadau, yerü namuxüchi. Rü nayawa ga guxũma ga nanetü rü norü o ga íyaxügüxü nawena ga yema gáuxü ga dauxüwa rüyixü. Rü nataxuma ga nanetü ga ngextá áátüxü ga guxũma ga Eyítuanewa, rü bai ga naanewa rü bai ga naixnecüwa.

.....

²⁰Notürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanayexrü ga Faraóü nax nügütama nataiácharü maxüãxêxêxüçax nax yemaacü tama yangêãxüçax ga yema Iraéutanüxügü.

Tupana rü Faraóüçax waanexü ínanagüxêxê

²¹Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü nhanagürü: —jNawexnagüchacüxü nax guxũma i Eyítuanewa nawaanexüçax! —nhanagürü. ²²Rü nüma ga Moiché rü nawexnagüchacüxü rü poraãcü nawaane ga guxũma ga Eyítuanewa. ²³Rü tamaepüx ga ngunexü rü taxúema tümamücüxü tadau, rü taxúema tümachicawa tixügachi. Notürü yema Iraéutanüxügüpatagüwa rü guxũwama nangóone. ²⁴Rü nüma ga Faraóü rü norü duüxügüxü namu nax Moichéçax yacagüxüçax, rü nhanagürü: —jËcü Cori ya Tupanaxü peyartücuaxüxügü, rü

ípeyagagü ta i pexacügü! jNotürü i ngêma perü carnérugü rü perü wocagü rü nua penawogü! —nhanagürü. ²⁵Notürü nüma ga Moiché nanangãxü rü nhanagürü nüxü: —Notürü nüma ya Cori ya Tupana nanaxwaxe nax toxü cuyagagüxêxê i ngêma toxüna nax ngêmatanüwa ta timáxüçax rü tayagüxüçax rü ngêmamaxã nüxü ticuaxüügüxüçax. ²⁶Rü ngêmacax i ngêma toxünagü rü tá ítayagagü. Rü bai i wüxi i toxüna tá nua nayaxü, erü ngêmatanüwa tá tayadexechi i nhuxre nax ngêmamaxã nüxü ticuaxüügüxüçax ya torü Cori ya Tupana. Rü nhuxmax nax taüta ngêma ínachianexüwa tangügüxü, rü tama nüxü tacuax nax ngexürüxümaxã tá nüxü ticuaxüügüxü ya torü Cori ya Tupana —nhanagürü. ²⁷Notürü nüma ga Cori ya Tupana rü nanayexrü ga Faraóü nax nügütama nataiácharü maxüãxêxêxüçax nax yemaacü tama yangexgüaxüçax ga yema Iraéutanüxügü. ²⁸Rü yemaétüwa ga Faraóü, rü Moichéxü nhanagürü: —jÍnaxüxü i nua, rü mea cügüna nadau nax tama wena nua chauxütawa cuxüxüçax! Erü ngêxguma wena chauxütawa cuxüxgu rü tá cuyu —nhanagürü. ²⁹Rü nüma ga Moiché nanangãxü rü nhanagürü: —Marü mea nüxü quixu. Rü aixcuma tagutáma wena nua cuxütawa íchayadau —nhanagürü.

Tupana nanaxunagü rü tá nayue i Eyítuanecüãxgü nanegü ga nüxíra buexü

11 ⁴⁵Notürü naxüpa ga nax ínaxüxüxü ga Faraóüpatawa ga Moiché rü Faraóüxü nhanagürü: —Cori

ya Tupana rü nhanagürü cuxû: “Yixcü ngãxücüxü rü guxütáma i Eyítuanegu tá chixügüchigü. Rü ngëxguma rü tá nayu i ngëma nane i nüxíraxûxû i wüxichigü i Eyítuanecüãxpatawa. Rü cumax, Pa Faraóux, rü cune ya nüxíraxücüwa tá inaxügü rü nhuxmax tá ta ngëma nge i ngëma taxmarecü ngíne ya nüxíraxücüwa nangu. Rü ngëxgumarüxû tá ta nayue i guxûma i naxûnaxacügü i yatüxû i nüxíraxügüxû. ⁶Rü guxûwatáma i Eyítuanewa i duüxügü rü tá naxauxe erü ngúxû ningegü. Rü nüxcüma rü taguma yemaacü ngúxû ningegü ga duüxügü, rü tagutáma wenaxarü nhuxgu nangexma”, nhanagürü ga Cori ya Tupana. ⁷Notürü ngëma Iraéutanüxû nawa ngëxmagüxû i naane rü taxuxüma i ngëma chixexû nawa nangu. Rü natanüwa rü tá nachianemare, rü woo i airügü rü taxuxütáma narüngúxtanüxû. Rü ngëmaacü, Pa Faraóux, rü tá nüxû pecuax nax yimá Cori ya Tupana nüxû naxunetaxû i ngëma Iraéutanüxügü rü tama i pexû. ⁸Rü nhuxüchi guxûma i nhaa curü ngüxêëruüügü rü chauxütawa tá naxí. Rü düxwa chapexegu nacaxápüxügüãcüma tá choxna nacagü, rü nhanagürügü tá: “¡Rü ípechoxû i nua namaxã i guxûma i cutanüxügü!” nhanagürügü tá. Rü naxûpa i ngëma, rü taxütáma nua chixügachi —nhanagürü ga Moiché. Rü yexguma nüma ga Moiché rü nanuãcüma Faraóüpezewa ínaxüxû. ⁹Rü yemawena ga Cori ya Tupana rü Moichéxû nhanagürü: —Nüma i Faraóü rü taxütáma pega naxínü, rü ngëmacax i

nua Eyítuanewa rü yexeraacü tá chanaxü i taxacü i taguma nüxû idauxû —nhanagürü.

.....

Üpetüchiga

12 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxã rü Aróümaxã nidexa ga Eyítuanewa, rü nhanagürü: ²—Rü daa tauemacü ya taunecü namaxã ixügücü, rü yimá rü gucüma ya tauemaciärü yexera tá nixí nax nagu choxû pecuaxüügüxû. ³Rü guxûma i Iraéutanüxügümaxã nüxû pexu, rü nhapegürü tá nüxû: “Doma tauemacügu rü norü 10 i ngunexügu, rü Tupana nanaxwaxe i wüxíechigü i pema rü peyamax i wüxi i carnéru rüexna wüxi i bóyixacü i wüxichigü ya ípatawa! ⁴Rü ngëxguma wüxi ya ípatacüãx i duüxügü rü noxretama yixíxgu rü tama nüxû naguxgux i ngëma carnéruxacü, rü name nixí i namücü i nüxna ngaicamaxüna naxu nax ngëmamaxã wüxigu nangöxgüaxüçax. Rü name nixí i duxüxügüexpüxgu inanachexügü nax wüxichigü mea nüxû yanguxüçax i guxûma i ngëma nüxna naxuxû. ⁵Notürü ngëma naxüna rü chanaxwaxe nax nayatüxû rü wüxi ya taunecü nüxû ngëxmaxû rü taxuwama nachixexû. Rü name nax wüxi i carnéruxacü rüexna wüxi i bóyixacü nax yixíxû. ⁶Rü namaxã tá penguxü nhuxmatáta dama ya tauemaciärü 14 i ngunexüwa nangu. Rü ngëma ngunexüärü yáuanecü rü guxãma i pemax i Iraéutanüxügü rü wüxichigü tá peyamax i ngëma pexüna. ⁷Rü tá penayaxu ya nagü i ngëma naxüna. Rü yimá nagümaxã tá

ípenachaegu i perü ãxcüwawa i wüxichigü ya yima í ya nawa penangóxüne i ngêma naxüna. ⁸Rü ngêma chütaxügu tá penangóxgü i namachi i iguxü ya maxê ya üxücümaxã aéxüxü. Rü namaxã tá penaxüxbüxü i poü i ngearü puxêëruüáxü. ⁹Rü bai i íxraxü i ngêma namachi rü tá ngáxüraxü rüëxna muxraxü tá pengóxü! ¹⁰Rü guxüma i namachi rü naeru rü naparagü rü naxünütägü, rü ípenagu! ¹⁰Rü taxuxütáma ípeyaxüxêxê i perü moxüãcüruxü! Rü ngêxguma chi íyaxüxgu i ngêma namachi rü name i noxtacüma peyagu. ¹¹Rü tá peyange ya perü naixmenaxã, rü meama pengaxãëgüãcüma rü pichapatuãxgüãcüma tá pepaxaãxê nax penangóxgüxü i ngêma namachi. Rü ngêma chütaxü rü Coriarü Üpetüchiga tá nixí i naéga. ¹²Erü chama rü ngêma chütaxü rü nua Eyítuanewa tá chaxüpetü. Rü wüxichigü ya Eyítuanecüãxarü ípatawa tá chayamaç ya yimá nüxíraxücü ya nanegü rü nüxíraxüxü i naxünaxacügü i yatüxü. Rü tá ngêma Eyítuanecüãxgüxü nüxü chadauxêxê nax ngêma namaxã natupanaáxü rü yangearü poráaxü nax naétüwa nachogüxü. Erü chamatama ya Tupana nixí i chanaxueguxü i ngêma chaxüxü. ¹³Notürü ngêxguma yimá nagümaxã ípeyachaegugü i perü ãxcüwa, rü ngêmawa tá nüxü chacuax nax aixcuma chauga pexínüexü. Rü ngêxguma nüxü chadaçgu ya yimá nagü i perü ãxwá, rü tá nüxü chaxüpetümare rü taxütáma chayamaç ya yimá nüxíraxücü ya pene i ngêxguma chanapoxcuegu i ngêma Eyítuanecüãx i

duüxügü. ¹⁴Rü pema rü guxcüma ya taunecügu tá penaxüchiga i ngêma ngunexü nax ngêmaãcü nüxna pecuaxächieüçax i ngêma chütaxü i nagu chanadaixü i nüxíraxügüxü i nanegü i Eyítuanecüãxgü. ¹⁵Rü ngêma Üpetüchiga rü 7 i ngunexü tá penaxüchiga. Rü guxüma i ngêma 7 i ngunexügu rü poü i ngearü puxêëruüáxüxícatama tá pengóxgü. Rü ngêmacax i guxüma i ngêma 7 i ngunexügu rü tama penaxwaxe nax pepatawa pexü nangexmaxü i ngêma poiarü puxêëruxü. Rü yíxema poü i puxêëruüáxü ngóxe i ngêma 7 i ngunexügu rü yíxema rü tá petanüwa tüxü ípetaxüchi”, nhanagürü ga Cori ya Tupana.

.....

²¹Rü yexguma ga Moiché rü naxçax nangema ga guxüma ga yema Iraéutanüxügüarü ãëxgacügü, rü nhanagürü nüxü:

.....

²⁵—Rü ngêxguma nawa pengugü i ngêma naane i Cori ya Tupana pexna äxchaüxü ga yema pemaxã inaxunetaxürüxü, rü pema rü tá guxcüma ya taunecügu penaxüchiga i ngêma Üpetüchiga. ²⁶⁻²⁷Rü ngêxguma pexacügü tá pexna çaxgu rü taxacüchiga nax yixixü i ngêma pexüchigaxü, rü pema rü tá penangãxü, rü nhaperügügü tá: “Rü nhaa naxüna rü tayamaç naxçax i Cori ya Tupanaarü Üpetüchiga nax ngêmaãcü nüxü icuaxüügüxüçax. Rü yexguma nadaiaçgu ga Eyítuanecüãx nanegü ga nüxíraxügüxü, rü nüxü naxüpetümare ga yema Iraéutanüxü nanegü ga Eyítuanewa yexmagüxü, rü

taxuxũma nimaç. Rũ yemaacũ ga tatanũxũ rũ taxúema tayu” —nhanagürũ ga Moiché. Rũ yexguma ga yema Iraéutanũxũgüaru ãëxgacũgü rũ nhaxtüanegu nanangücuchigü, rũ Cori ya Tupanaxũ nicuaxũxũgü. ²⁸Rũ nhuxũchi ínixĩ, rũ nanaxü ga yema Cori ya Tupana Moichémaxã rũ Aróumaxã nüxũ ixuxürũxũ.

Nayue ga Eyítuanecüãx nanegü ga nüxíraxũgüxũ

²⁹Rũ meama ngãxũcũxü, rũ nüma ga Cori ya Tupana rũ norü orearü ngeruũxũ namu nax wüxichigü ga Eyítuanecüãxgüpatawa nadaiaxũcãx ga nanegü ga nüxíraxũgüxũ. Rũ yexgumarũxũ ta ga Eyítuanecüãxaru ãëxgacü ga Faraóũ nane ga nüxíraxũcü rũ nayamaç, rũ woo naxũnaxacũgü ga iyatũxũ ga nüxíraxũxũ, rũ nanadai. ³⁰Rũ nüma ga Faraóũ rũ norü ngũxëëruũgü rũ guxũma i Eyítuanecüãxgü rũ ínartüdagü ga yema chütaxũgu. Rũ poraãcü aita naxüe rũ naxauxe ga guxũma ga Eyítuanewa, yerü guxũnema ga Eyítuanecüãxpatawa rũ nayu ga wüxi. ³¹Rũ yematama chütaxũgu rũ nüma ga Faraóũ rũ Moichéçãx rũ Aróuçãx nangema, rũ nhanagürũ nüxũ: —¡Ípechoxũ i nua natanüwa i nhaa chorü duũxũgü! ¡Rũ nüxũ peyarücuaxũxũgü ya yimá perü Cori ya Tupana, ngëma pema nagu perüxnüexürũxũ! ³²¡Rũ ëcü peyagagü i perü carnérugü rũ perü wocagü ngëma penaxwaxerũxũ! ¡Rũ ípechoxũ i nua! ¡Rũ perü Tupanana chauxçãx pecagüe! —nhanagürũ. ³³Rũ nüma ga Eyítuanecüãxgü rũ Iraéutanũxũgüxũ

nipaxagü nax Eyítuanewa ínachoxũxũcãx, yerü nügügu narüxinüe nax guxũtãma yuexũ. ³⁴Rũ nümagü ga yema Iraéutanũxũ rũ nanayauxcharagü ga yema poũchara ga ngearü puxëëruũáxũ. Rũ guxũnema ga norü tauxtamaxã naxchirugu nananuquegü rũ nügüãtũgu nayanagü. ³⁵Rũ nhuxũchi yema Eyítuanecüãxgüxũtawa naxçãx ínacagü ga naxchirugü rũ norü ngãxëëruũgü ga úirunaxçãx rü diërumünaxçãx. ³⁶Rũ nüma ga Cori ya Tupana rũ yema Eyítuanecüãxgüaxũ nanatauxchaxëxë nax norü ngúchaũmaxã yema Iraéutanũxũgüina naxãgüãxũcãx ga yema nüxna naxçãx nacagüxũ. Rũ yemaacü ga yema Iraéutanũxũgü rũ nayana ga yema Eyítuanecüãxaru yemaxũgü.

Eyítuanewa ínachoxũ ga Iraéutanũxũgü

³⁷Rũ Rãmechéwa ínachoxũ ga yema Iraéutanũxũgü, rũ Chucóchiwa naxĩ. Rũ 600,000 ga yatũgü ga churarawa imexũ nayexmagü. Rũ naétüwa nayexmagü ga ngexũgü rũ buxũgü ga tama ixugüxũ. ³⁸Rũ nawe narüxĩ ga muxũma ga togü ga duũxũgü, rũ nayagagü ta ga norü carnérugü rũ wocagü. ³⁹Rũ yema nax nangechicagüxũgüga rũ taxucürüwama norü ònataãx namexëëgü, yerü ga Eyítuanecüãxgü rũ nachixũanewa chixri ínanawoxũ. Rũ yemaçãx poũ ga ngearü puxëëruũáxũ naxũgü nawa ga norü poũchara ga ngearü puxëëruũáxũ ga Eyítuanewa yangegüxũ. ⁴⁰Rũ 430 ga taunecü nixĩ ga Eyítuanewa nayexmagüxũ ga Iraéutanũxũgü. ⁴¹Rũ yematama ngunexũ ga nagu 430 ga

taunecüwa nax nanguxũgu nixĩ ga yema nachixũanewa ínachoxũxũ ga guxũma ga Cori ya Tupanaarũ duũxũgũ ga Iraéutanũxũgũ. ⁴²Rũ nũma ga Cori ya Tupana rü yema chũtaxũxũ naxuneta nax ínামuxũāxũcax ga norũ duũxũgũ ga Eyítuanewa. Rũ yemacax nanaxwaxe nax gucü ya taunecügu naxüchigagũaxũcax ega nawa nanguuxũgu i ngẽma ngunexũ, nax yemaacü nüxna nacuaxächixũcax ga nhuxãcü Cori ya Tupana ínanguxũxẽxũ ga Eyítuanewa.

Nhuxãcü tá nanaxüchiga i Üpetüchiga

⁴³Rũ nũma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxã rü Aróumaxã nidexa rü nhanagürü: —Nhuxma rü tá pemaxã nüxũ chixu i nhuxãcü tá penaxüchiga i Üpetüchiga. Rũ tama name i ngẽma duũxũgũ i tama Iraéutanũxũ ixĩgũxũ rü nax nangóõxũ i ngẽma naxũna i chauxcax imáxũ. ⁴⁴Notürü ngẽma perũ duũxũ i diêrumaxã naxcax petaxexũ rü nhuxüchi marü íwíechaxmüüpexechiraũxũ, rü marü name i nanangõx i ngẽma naxũna. ⁴⁵Notürü ngẽma to i nachixũanecüāx i duũxũ i petanügu naxüanexũ rüxna petanüwa puracũxũ diêrucax, rü taxuacüma nanangõx i ngẽma naxũna i chauxcax pemáxũ. ⁴⁶Rũ ngẽma naxũna i chauxcax pimáxũ rü penaxwaxe i wüxichigü ya ípatawa penangõx. ¡Rũ taxütáma ípatawa ípenangexechi rü bai i írxaxũ i namachi, rü taxütáma peyapuxêxê ya naxchinaxã! ⁴⁷Rũ ngẽmaacü tá penaxüchiga i guxũma i pema ya Iraéutanũxũgũ —nhanagürü ga Cori ya Tupana.

.....

Tupana rü wüxi ga caixanexũgu rü üxüemagu ínayaxümicü ga Iraéutanũxũgũ

13 ¹⁷Rũ yexguma Faraóũ yema Iraéutanũxũgũxũ ingexgux, rü Tupana rü tama yema nama ga Firitéutanũxũgüaru naanewa daxũgu nayagagü, woo yema nax yixĩxũ ga nama ga wexwa Canaáanewa daxũ. Yerü nũma ga Tupana rü nagu narüxĩnũ ga yema Iraéutanũxũgũ rü chi yema Firitéutanũxũgümaxã nügü nadaixgu, rü ngürüächi yemacax Eyítuanecax nawoegu. ¹⁸Rũ yemacax ga Tupana rü yema nama ga Már ga Dauchiüxũanacügu idaxũguama namaxã ínayaxüegu nhuxmata yema ínachianexũwa nachopetü. Rũ nũma ga Iraéutanũxũgũ rü nhama churaragürüxũ meama nichima ga yexguma Eyítuanewa ínachoxũxgu. ¹⁹Rũ nũma ga Moiché rü nayana ga Yúchechinaxãgũ, yerü Yúche rü naeneegüna naxãga ga nax yanaaxũcax ga naxchinaxãgũ ga yexguma tá Eyítuanewa ínachoxũxgu. Yerü nũma ga Yúche rü nayaxõ nax Tupana rü aixcuma tá ínanguxũxẽxũ ga yema Iraéutanũxũgũ ga Eyítuanewa. ²⁰Rũ nũma ga Iraéutanũxũgũ rü Chucóchiwa inaxĩächi, rü Etãügu nayapegü ga ngextã yema chianexũ íxügũxũwa. ²¹Rũ ngunecü rü nũma ga Tupana rü wüxi ga caixanexũgu yema Iraéutanũxũgũxũ ínixümicü rü napexegu nixüema ga nüxũ nax nacuaxgũxũcax ga ngextã tá nax naxĩxũ. Rũ chũtacü rü Tupana rü wüxi ga üxüemagu nayaxümicü nax nangóonexũcax. Rũ yemaacü nüxũ

natauxcha ga ngunecü rü chütacü nax inaxĩxũ. ²²Rü yema caixanexũ rü napexegu nixüema ga ngunecü, rü yema üxüema rü nayabáixmaũ ga chütacü.

.....

Már ga Dauchiüxüwa nichoũ ga Iraéutanüxügü

14 ⁵Rü nüma ga Eyítuanearü ãëxgacü rü nüxũ naxĩnũchiga nax yema Iraéutanüxügü rü marü naxĩgũxũ. Rü yemaçax ga nüma ga Faraóũ rü norü ngũxëëruũgü rü naxüchicüxüarü İnũãxgü, rü nhanagürügü nügümaxã: —¿Tüxcüü nüxũ ingëxgũxũ i ngëma Iraéutanüxügü nax ngëmaãcü taxüema tüxũ puracüexũçax i nhuxmax? —nhanagürügü. ⁶Rü yemaçax ga Faraóũ rü yexgumatama norü duũxũgũxũ namu nax namexëãxũçax ga naweũ ga daiwa namaxã naxũxũne. Rü ínayagagü ga guxũma ga norü churaragü. ⁷Rü nanamexëxë ta ga 600 ga norü churaragüweũ ga daiwa mexũne. Rü naëtü nayexma ga norü churaragüarü ãëxgacügüweũ ga guxũma ga Eyítuanewa ne ìxũne. ⁸Rü woo nüma ga Faraóũ nüxũ nax nadauxũ ga nhuxãcü Tupanaarü poramaxã ínachoxũxũ ga Iraéutanüxũ, notürü tama inaxĩnũchaũ rü yema Iraéutanüxũwe ningëchigüama. Yerü ga Tupana rü nanayexrü nax yemagu naxĩnũxũçax ga Faraóũ. ⁹Rü nümagü ga Eyítuanecüãxgü rü guxũma ga norü churaragümaxã rü naweũgümaxã rü norü cowarugümaxã inaxĩãchi nax nawe nangëgũxũ ga yema Iraéutanüxügü. Rü Már ga Dauchiüxũcutügu nüxũ inayangaugü ga

yema íyapegüxũgu ga Piaróchiarü ngaicamagu ga Baachefóüarü topxmaxtagu. ¹⁰Rü yexguma yema Iraéutanüxügü rü yáxũgu nüxũ nadaugügu ga Faraóũ rü norü churaragü, rü norü cowarugü ga yéma ne naxĩxũ, rü poraãcü namuũe. Rü Cori ya Tupana nacagü nax nüxũ nangũxëëxũçax. ¹¹Rü yexguma ga yema duũxũgü rü Moichéxũ nhanagürügü: —¿Tüxcüü nua ínachianexüwa toxũ cugagü nax nuxã tayuexũçax? ¿Ëxna cuxçax rü Eyítuanewa rü tama níngu i tauque nax ngexta tataxgũxũçax? ¿Rü tüxcüü ngexü tomaxã cuwagü? ¿Rü tüxcüü Eyítuanewa toxũ ícugaxü? ¹²Rü yema nixĩ ga cumaxã nüxũ tixugüexũ ga Eyítuanewa ga yexguma nhatagügu: “Rü nüétama ega Eyítuanecüãxaxũ tapuracüegu”. Rü narüimemae toxũ nax norü puracütanüxũ nax tixĩgũxũ rü tama nuxã ínachianexũgu nax tayuemarexũ —nhanagürügü. ¹³Rü yexguma ga Moiché rü nanangãxũ rü nhanagürü nüxũ: —¿Taxuçaxma pemuũe! ¡Rü mea iperüchomare rü naxçax perüdaunü nax nhuxãcü pexũ tá nax ínápoxũxũ ya Cori ya Tupana! Erü ngëma Eyítuanecüãxgü i nhuxmax nüxũ pedauxũ, rü tagutãma wena nüxũ pedaugü. ¹⁴¡Rü pema rü taxuçaxma pexoégaãëgü! Erü nüma ya Cori ya Tupana rü tá pexũ ínápoxũ —nhanagürü. ¹⁵Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxũ nhanagürü: —¿Tüxcüü chorü ngũxëëçax ícuca? ¡Rü marütama nax cuyumüxëxũ! ¡Rü cü namu i ngëma Iraéutanüxügü rü inaxĩamãx! ¹⁶¡Rü cuma rü nayaxu ya curü naixmenãxã, rü márchüëtügu

nawex! Rû ngêma márchixü rü tá nügüna nixígachichixü nax ngêmaäcü ngêma Iraéutanüxügü rü paanexüwa nax yachoüxüçax. ¹⁷Rü chama rü tá chanangexrü i ngêma Eyítuanecüãxgü nax tama pega naxinüexüçax rü pewe yangêxütanüxüçax. Rû ngêmaäcü tá chanangoxêxê i chorü pora. Rû pema tá nüxü pedau i ngêma namaxã ngupetüxü i Faraóü, rü guxüma i norü churaragü i nacutümaxã ímarexü, rü ngêma norü churaragü i cowaruétügu íxü, rü ngêma norü churaragü i cowaru itügüxü i cárgu íxü. ¹⁸Rü ngêxguma Faraóüpexewa rü guxüma i ngêma norü churaragüpexewa chaugü chawexgu nax nhuxácü chaporaxü, rü nüma i Eyítuanecüãxgü rü tá nüxü nicuaxächitanü nax aixcuma Cori ya Tupana chixixü —nhanagürü. ¹⁹Rü yexgumatama ga yema Tupanaarü duüxü ga dauxcüãx rü yema caixanexü ga noxri Iraéutanüxüpexegu íxixütanüchiréxü rü nixígachitanü rü wixweama naxägü. ²⁰Rü yemaacü ga yema caixanexü rü Eyítuanecüãxgü rü Iraéutanüxügüarü ngäxümachatexewa nixüächi. Rû yema Eyítuanecüãxgüçax rü nanaxêanexêxê notürü Iraéutanüxügüçax rü nanangóonexêxê. Rû yemaçax nixí ga Eyítuanecüãxgü ga taxucürüwama Iraéutanüxügüxü iyangaugüxü ga yema chütaxügu. ²¹Rü yexguma ga Moiché rü már-étügu nawexchacüxü. Rû nüma ga Cori ya Tupana rü yema chütaxügu rü inanaxúxêxê ga wüxi ga poracü ga buanecü ga léstewaama ne ücü nhuxmata yangunexümare. Rû yemaacü ga yema már rü taxregu

niyauxyexüchixü. Rû yemaacü nixí ga Cori ya Tupana ga yapayechitamaxêëxü ga már. ²²Rü yemaacü paanexüwa nichoü ga Iraéutanüxügü, yerü taxregu niyauxyexüchixü ga dexá. Rû naxmachatexewa nichoü, rü nhama wüxi i taxacü i äxtapúxürüxü nixígü ga norü tügünecüwawa rü norü toxwecüwawa ga dexá. ²³Rü guxüma ga churaragü ga icowaruáxü rü yema churaragü ga cowaru itügüxü i cárgu íxü rü Iraéutanüxügüwe nangêgü nhuxmata yema már-arü ngäxütüwa nangugü. ²⁴Notürü yexguma marü ngunetüxüwa nanguxgu, rü nüma ga Cori ya Tupana rü yema caixanexü ga üxüemarüxü íxixüwa Eyítuanecüãxgüarü churaragüxü nadawenü. Rû nanatoðxêgü nax nügümaxátama nanuexüçax. ²⁵Rü yema norü cárgü ga cowaru itügüxü rü ínayichicugü, rü ngechicüacü nhaxtüanegu nitügümare. Rû yemaçax nhanagürügü: —¡Ngíxã tibuxmü i nua! Erü Tupana rü naétüwa ínayuxu i ngêma Iraéutanüxügü rü tamaxã nanu i yixema —nhanagürügü. ²⁶Rü yexguma marü guxüma ga Iraéutanüxügü inguügu, rü Tupana rü Moichéxü nhanagürü: —¡Ëcü ngêma már-arü dexáétügu nawexchacüxü nax ngêma dexá rü nügüna wena naxüxüchiüxüçax rü ngêmaäcü ngêxma nayixüçax i ngêma Eyítuanecüãxgü namaxã i norü cárgü rü norü cowarugü! —nhanagürü. ²⁷Rü nüma ga Moiché rü yema Tupana namaxã nüxü íxixüächüma nanaxü. Rû már-arü dexáétügu naxuchacüxü rü yemaçax ga moxüächü nax yangunexü rü

nügüna naxüxüchixü ga dexá. Rü yemachaxwa nügü ínibuxmüchaü ga Eyítuanecüâxgü. Notürü yexguma nügü íyabuxmüxgux, rü már-arü dexámáxá narübuxmüama, rü yexma nayi. Rü yemaacü Tupana yexma márgu nanayixêxê ga yema Eyítuanecüâxgü. ²⁸Rü yexma nayi ta ga norü cárugü, rü norü churaragü ga icowaruáxü, rü guxüma ga yema churaragü ga ichoüxü ga yema márwa nax Iraéutanüxügüwe nangêgüxüçax. Rü guxüma ga yemagü rü yexma nayue rü taxuxüma ínayaxü ga yexguma nügüna naxíxgu ga yema márchixü.

.....

15 ¹Rü yexguma ga Moiché rü yema Iraéutanüxügü rü Cori ya Tupanaxü nicuaxüxügü namaxá ga nhaa wiyae rü nhanagürügü: “Chama rü tá chawiyae rü nüxü chicuaxüxü ya Cori erü nüxü narüporamae i tórü uanügü rü ngêmacax márgu nanayixêxê i ngêma churaragü rü norü cowarugü. ²Corixü nax chicuaxüxüçax nixí i chawiyaxü erü nüma nixí i choxü naporaxêxü rü choxü namaxêxü. Rü nüma nixí i chorü Tupana yixíxü rü ngêmacax guxügutáma nüxü chicuaxüxüecha. Rü nüma rü chaunattiarü Tupana nixí, rü ngêmacax guxügutáma chanataxêxê.

.....

¹¹Pa Chorü Cori ya Tupanax, rü ngêma duüxügü namaxá tupanaáxütanüwa rü nataxuma i taxacü i cumaxá wüxiguxü. Rü nataxuma i taxacü i cuxrüxü üünexü rü nüxü cuaxüchixü. Erü taxucürüwama togü nanaxü i ngêma taxü i mexügü i toxçax cuxüxü. Rü ngêmacax name nax cuxü

ticuaxüügxüxü. ¹²Rü icunawex ga curü pora rü yemacax torü uanügüétügu nayagoxüchixü ga dexá nhama waixümü ínagagüxüürüxü. ¹³Rü ngêma toxü nax cungechaüxügagu mea tomaxá icucuax nax Eyítuanecüâxgümexêwa toxü ícunguxüxêxü. Rü curü poramaxá tá toxü quigagü nawa i ngêma naane i mexü i tomaxá icuxunetaxü”, nhanagürü ga norü wiyaeawa.

.....

Dexá i üxchiüxüchiga

²²Moiché rü yema

Iraéutanüxügümaxá yema Már ga Dauchiüxüna nixígachi rü nachica ga chianexü i Chürgu áégaxüwa naxí. Rü tamaepüx ga ngunexü inaxí rü tama dexáxü inyangaugü. ²³Rü yexguma Márawa nangugügu, rü yexma dexáxü inyangaugü notürü taxucürüwama nawa naxaxegü yerü naxüchüi. Rü yemacax nixí ga Máragu naxüégagüäxü ga yema nachica. (Rü yema naéga rü Naxüxü nhaxüchiga nixí.) ²⁴Rü nüma ga duüxügü rü chixri Moichéchigagu nidexagü rü nüxna nacagüe: —¿Taxacüwa tá itaxaxegüxü? —nhanagürügü. ²⁵Rü yexguma ga Moiché rü Cori ya Tupanaarü ngüxêçax ínaca. Rü nüma ga Tupana rü Moichéxü nanawex ga wüxi ga naixacü ga metanüxü. Rü nüma ga Moiché rü nanawoochi ga yema naixacü rü natüchiüwa nanatáe. Rü yemamaxá nüxü inayarüxo ga nax naxüchüxü ga dexá. Rü yema nixí ga Tupana ga Iraéutanüxügüxü naxüxü rü nüxna naxáxü ga norü mugü nax yemaacü tá mea naxçax namaxêxüçax. ²⁶Rü Tupana

rü nhanagürü nüxü: —Ngëxguma chi ipexĩnüegu i ngëma pemaxã nüxü chixuxü, rü penaxüxgu i ngëma namaxã chataãxëxü, rü naga pexĩnüegu i ngëma chorü ucuxëgü, rü peyanguxëëxgu i ngëma mugü, rü taxuxütãma núma pexçax chanamu i ngëma daaweanegü ga Eyítuanecüãxgücax yéma chamuxü. Erü chama nixĩ i perü Cori ya Tupana i pexü charümexëëxü chixixü —nhanagürü. ²⁷Rü yemawena rü wüxi ga nachica ga Elíwa nangugü. Rü yéma nayexma ga 12 ga puchu rü 70 ga moru. Rü yexma dexáxütãga napegü.

Õna ga Tupana duüxügüna äxü

16 ¹Rü guxüma ga Iraéutanüxügü rü inaxĩächi ga Elíwa. Rü yema chianexü ga Chígü äégaxüwa nangugü. Rü ngëma chianexü i Chí, rü Elí rü ma xpúne ya Chinaímachatexewa nangexma. Rü yexguma yéma nangugü rü marü wüxi ya tauemacüarü ngäxü ningegü ga Eyítuanewa nax ínachoxüxü. ²Rü yema nachica ga chianexü i Chíwa nixĩ ga guxüma ga yema duüxügü rü Moichémaxã rü Aróümaxã wena nanuexü. ³Rü nhanagürügü nüxü: —Narümema chi nixĩ ga Cori ya Tupana rü noxtacüma Eyítuanegu toxü nadaixü. Yéma rü buetaregü ga namachimaxã ixããcugücütãnuwa tarütogü rü meama tachibüe, notürü pema rü nua ínachianexüwa toxü pegagü nax taiyamaxã nuxã toxü pedaixüçax —nhanagürügü. ⁴Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü nhanagürü: —Nhuxma rü tá chanaxü nax õna naxçax charüyixëëxü i

dauxügüxü i naanewa. Rü nüma i duüxügü rü wüxichigü i ngunexügü rü tá nawa naxĩxü nax nayauxgüãxüçax i ngëma wüxi i ngunexüçax inguxü. Rü ngëmawa tá nüxü chaxü i ngëma duüxügü ngoxi chauga naxĩnüe rüexna tama —nhanagürü.

.....

⁸Rü yexguma ga nüma ga Moiché rü yema duüxügümaxã nidexa rü nhanagürü nüxü: —Rü yicü yáuanecü rü Cori ya Tupana rü tá pexna nanaxã i namachi nax penangóxüçax, rü paçmama rü tá pexna nanaxã i muxütãma i poü, erü nüma ya Tupana rü pexü naxĩnü nax nachigagu chixri pidexagüxü. ¿Rü texégü tixigü i tomax? Pema rü tama tochiga nixĩ i chixri pidexagüxü, notürü Cori ya Tupanachiga nixĩ —nhanagürü.

.....

²³Rü nüma ga Moiché rü namaxã nüxü nixu rü nhanagürü: —Cori ya Tupana rü tüxü namu nax irüngüexü i moxüarü ngunexügu. Notürü ngëma nax irüngüexü rü naguxicatama irüxĩnüexüçax nixĩ. Rü ngëmacax name nixĩ i nhuxmatama penaxü i ngëma pewemü i pexüxchaüxü rü penamuxra i ngëma perü õna i pemuxrachaüxü, rü namaxã penguxügü i guxüma i ngëma pexü íyaxüxü perü moxüãcüruxü —nhanagürü. ²⁴Rü yema Moiché namaxã nüxü ixuxüüüãcü nanaxügü. Rü namaxã nanguxügü ga yema norü õna ga íyaxügüxü norü moxüãcüruxü. Rü yemaacü tama nüxü niyixe rü tama nüxü nixõxmiãx ga yema norü õnagü.

.....

³¹Rü nüma ga Iraéutanüxügü rü manámaxã nanaxugü ga yema õna ga

nadexũ. (Rũ ngẽma naẽga rũ “¿Taxacũ nixĩ i nhaa?” nhaxũchiga nixĩ.) Rũ yema maná rũ nhama chicuriachirerũxũ nixĩ notürũ nachox, rũ naaca rũ nhama poũ i beruremaxã äacaxũrũxũ nixĩ.

.....

³⁵Rũ 40 ga taunecũ nixĩ ga Iraéutanũxũgũ ga manámaxã naxãwemũgũxũ nhuxmata naane ga Canaãwa nangugũ.

.....

**Dexá ga nutawa
nagoxũchiũxũchiga**

17 ¹Rũ guxũma ga Iraéutanũxũgũ rũ ínachoxũ nawa ga yema nachica ga chianexũ ga Chĩgu äẽgaxũ, rũ meama inaxĩ yema Cori ya Tupana namaxã nüxũ ixuxũrũxũ. Rũ yemawena rũ wũxi ga nachica ga Refiyĩwa nangugũ rũ yexma napegũ. Notürũ yẽma rũ nataxuma ga dexá nax duũxũgũ nawa axegũxũcax. ²Rũ yemacax Moichémaxã narũxutagagũ rũ nhanagürũgũ: —¿Ëcũ toxũ ixaxegũxẽxẽ i nhuxmax! —nhanagürũgũ. Rũ yexguma ga Moiché rũ nanangãxũ rũ nhanagürũ: —¿Tũxcũũ chamaxã perũxutagagũ? ¿Rũ tũxcũũ Tupanaxũ pexũgũ? —nhanagürũ. ³Notürũ nüma ga duũxũgũ rũ nitaxawae rũ yemacax Moichémaxã narũxutagagũama rũ nhanagürũgũ: —¿Tũxcũũ ga toxũ ícugaxũxũ ga Eyítuanewa? ¿Ëxna taxawamaxã toxũ cudaixũcax wũxigu tümamaxã ya toxocũgũ rũ toxũnagũ? —nhanagürũgũ. ⁴Rũ yexguma ga Moiché rũ nayumũxẽ rũ Tupanaxũ nhanagürũ: —¿Taxacũ tá chaxũxũ namaxã i nhaa duũxũgũ? Erũ marũ íxraxũ nataxu nax nutamaxã

choxũ yamaxgũxũ —nhanagürũ. ⁵Rũ nüma ga Cori ya Tupana rũ nanangãxũ rũ nhanagürũ: —¿Ëcũ inachi rũ duũxũgũpexegu ixũ namaxã i nhuxre i ngẽma Iraéutanũxũgũarũ äẽxgacũgũ! ¿Rũ yange ta ya yima curũ naixmenaxã ga namaxã márchĩiwa cunacuãixcane, rũ inaxũãchi namaxã i ngẽma duũxũgũ! ⁶Rũ chama rũ tá yima maxpũne ya Orébigu äéganewa cuxũ charũnguxẽxẽ yima maxpũnetapũxwa. Rũ yima maxpũnetapũxwa tá cunacuãixca rũ ngẽma tá nanagoxũchixũ i dexá nax duũxũgũ nawa axegũxũcax —nhanagürũ. Rũ nüma ga Moiché rũ yema Tupana nüxũ ixuxũãcũ nanaxũ napexewa ga yema Iraéutanũxũgũarũ äẽxgacũgũ. ⁷Rũ yema nachica rũ Meribágu nanaxüega, yerũ ga Iraéutanũxũgũ rũ yema nachicawa Moichémaxã narũxutagagũ. Rũ to ga naẽga ga nagu naxüegagũãxũ nixĩ ga Mácha, yerũ yẽma nixĩ ga Tupanaxũ naxũgũxũ ga yexguma nhagũgu: “¿Ëxna nanuxmaxũ yixĩxũ ya Tupana rũ ãxna taxucũma i nua tatanũwa?” nhagũgu.

**Amaréchitanũxũgũmaxã nügũ
nadai ga Iraéutanũxũgũ**

⁸Rũ yema Amaréchitanũxũgũ rũ yema nachica ga Refiyĩgu äẽgaxũwa naxĩ nax Iraéutanũxũgũmaxã nügũ nadaixũcax. ⁹Rũ yemacax nüma ga Moiché rũ Yuchuéxũ nhanagürũ: —¿Yadexechi i nhuxre i yatũgũ rũ nhuxũchi inaxũãchi nax namaxã pegũ pedaixũcax i ngẽma Amaréchitanũxũgũ! Rũ chamax i moxũ rũ tá maxpũnetapexewa changexma namaxã ya yima naixmenaxã ya Tupana norũ pora nawa ngoxexéne —nhanagürũ. ¹⁰Rũ

nüma ga Yuchué rü nanaxü ga yema Moiché namaxã nüxü ixuxü. Rü inaxüächi nax nügü namaxã nadaixüçax ga yema Amaréchitanüxügü. Rü yoxni ga Moiché rü Aróü rü Úr rü maxpúnetapexegu naxígü. ¹¹Rü yexguma Moiché unagüchacüügu rü Iraéutanüxügü nixí ga rüporamaegüxü ga daiwa, notürü yexguma naxuechacüügu rü Amaréchitanüxügü nixí ga rüporamaegüxü. ¹²Notürü nüma ga Moiché rü nipachacüü rü yemacax wüxi ga nuta nanayauxgü nax gumawa natoxüçax. Rü nhuxüchi ga Aróü rü Úr rü nanangenagüchacüügu rü wüxichacüüwa naxü ga wüxi rü norü naichacüüwa naxü ga to. Rü yemaacü ga Moiché rü taguma narüxuechacüü nhuxmata yanaxücumare ga üaxcü. ¹³Rü nüma ga Yuchué rü Amaréchitanüxügüarü churaragüxü narüporamae, rü taramaxã nanadaí. ¹⁴Rü yemawena ga Cori ya Tupana rü nhanagürü Moichéxü: —Chanaxwaxe i wüxi i poperagu cunaxümatü i nhaa daichiga nax guxüguma ngemawa duüxügü nüxna cuaxächieüçax. ¡Rü namaxã nüxü ixu ya Yuchué nax chama rü tá ichayanaxoxëëxü i ngëma Amaréchitanüxügü! —nhanagürü. ¹⁵Rü nüma ga Moiché rü yexma nanaxü ga wüxi ga ãmarearü guchicaxü rü “Cori ya Tupana rü chorü cuaxruxü nixí?” nhaxügu nanaxüéga.

Iraéutanüxügü rü Maxpúne ga Chinaíwa nangugü

19 ^{1,2}Rü yema Iraéutanüxügü rü yexguma Eyítuanewa ínachoxügu rü düxwa Refiyüwa

nangugü rü yexma nayapegü. Rü yéma inaxüächi rü maxpúne ga Chinaífarü chianexüwa nangugü. (Rü yima maxpúne rü Orébigu rü ta naxáéga.) Rü yexguma rü marü tamaepüx ga tauemacü ningegü nax Eyítuanewa ínachoxüxü. Rü guma maxpúnearü toxmaxtagu napegü. ³Rü guma maxpúne nixí ga naxínagüxü ga Moiché nax yexma Tupanamaxã nügü nangaugüxüçax. Rü guma maxpúnewa nixí ga Moichémaxã yadexaxü rü nhaxü nüxü: —¡Rü nhaatama orexü namaxã ixu i ngëma Iraéutanüxügü i Yacútanüxügü! ⁴“Rü pema rü marü nüxü pedau ga yema Eyítuanecüãxmaxã chaxüxü rü nhuxächü chaugüxütawa pexü chagagüxü nhama wüxi i iyü i mea naxacü tüxü igaxürüxü. ⁵Rü ngëxguma aixcuma guxüwama chauga pexínüegu rü peyanguxëëxgu i ngëma pemaxã ichaxügaxü, rü guxüma i nachixüanetanüwa rü tá pexüama nixí icharüngüxëëxü, erü guxüma i nhaa naane rü choxrü nixí. ⁶Rü pema tá nixí i chorü orearü uruügu i chapexewa duüxügüétüwa pidexagüxü, rü wüxi i chorü duüxügü i chaugaxicatama ixínüexü tá pexígü.” Rü guxüma i nhaa cumaxã nüxü chixuxü rü ¡namaxã nüxü ixu i ngëma Iraéutanüxügü! —nhanagürü. ⁷Rü nüma ga Moiché rü natáegu nawa ga guma maxpúne rü nanangutaquexëxë ga yema Iraéutanüxügüarü ãëxgacügü. Rü namaxã nüxü nixu ga guxüma ga yema ore ga Tupana namaxã nüxü ixuxü. ⁸Rü yexguma ga yema Iraéutanüxügü rü wüxigu Moichéxü nangaxügü rü nhanagürügü: —Tá tayanguxëë i

guxũma i ngẽma Cori ya Tupana toxũ muxũ —nhanagürügü. Rü nüma ga Moiché rü Tupanamaxã nüxũ narüxu ga yema Iraéutanüxũgüarü ngãxũ. ⁹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü Moichéxũ: —Dücax, cumaxã nüxũ chixu, rü wüxi i caixanexũ i pamüemaxũwa tá chaugü cuxũ chawex nax ngẽmaãcü i ngẽma duũxũgü rü choxũ nax naxĩnüexũcax nax cumaxã chidexaxũ rü ngẽmaãcü guxũguma cuxũ yaxõgüaxũcax —nhanagürü. Rü nüma ga Moiché rü wenaxarü Cori ya Tupanamaxã nüxũ nixu ga yema duũxũgüarü ngãxũ. ¹⁰Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü Moichéxũ: —¡Ëcü, namaxã nüxũ yarüxu i ngẽma duũxũgü nax nügü yamexẽegüxũcax i nhuxmax rü moxũ nax ngẽmaãcü choxũ yacuaxũügüxũcax! Rü name i nügü niyauxgüchirugü. ¹¹Rü êcü nügü namexẽegü naxcax i pauxmaacüaru ngunexũ, erü ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i ícharüxixũ nagu ya yima maupüne ya Chinaí napexewa i guxũma i ngẽma duũxũgü. ¹²¡Rü inaxú i cuaxruũgü i norü guxũcüwawa ya yima maupüne nax tama nachopetüxũcax i duũxũgü! ¡Rü namaxã nüxũ ixu nax tama nagu naxĩgüxũ ya yima maupüne, rü bai tá ta nüxna nangaicamagüxũ! Erü guxãma ya yíxema nüxna ngaicamaxe rü tá tayu. ¹³Rü yíxema maupünegu ínagüamáxe rü taxúetáma tüxũ pingógü, notürü nutagümaxã rü würagümaxã tá nixĩ i tüxũ pimaxgüxũ. Rü nüétama nixĩ ega wüxi i duũxũ yixĩgu rüexna wüxi i naxũna yixĩgu, rü taxúetáma penamaxẽxẽ. Notürü nüma i duũxũgü rü ngẽxguma marü nüxũ naxĩnüegu nax

yacueãxũ i carnéruchatacuxre, rü marü name nax yima maupünecax naxixũ —nhanagürü. ¹⁴Rü nüma ga Moiché rü ínarüxĩ nawa ga guma maupüne nax duũxũgüxũ yaxucuxẽgüxũcax nax nhuxãcü Tupanaxũ yacuaxũügüxũcax. Rü nüma ga duũxũgü rü nügü niyauxchirugü. ¹⁵Rü nüma ga Moiché rü nhanagürü nüxũ: —¡Pegü pimexẽegü naxcax i pauxmaacüaru ngunexũ! ¡Rü naxũpa i ngẽma rü taxúetáma pexmaupüne pemaxẽ! —nhanagürü. ¹⁶Rü yexguma noxri yangunegu ga pauxmaacüaru ngunexũgu rü naxãemacüane rü niduruane. Rü wüxi ga caixanexũ ga pamüemaxũ guma maupüneetügu ínarüxĩ. Rü wüxi ga tagaxũ ga nacornétagaraxũxũ yéma ínanaxũ, rü yexguma yemaxũ naxĩnüegu ga duũxũgü rü muũmaxã niduxryxe. ¹⁷Rü yemawena rü nüma ga Moiché rü yéma ínapegüxũwa duũxũgümaxã ínaxũx nax Tupanaxũ íyadaugüxũcax. Rü guma maupünepechinüwa nayachaxãchitanü. ¹⁸Rü guxũwama ga guma maupüne ga Chinaí rü narücaxi yerü Tupana rü üxiemamaxã yexma ínarüxĩ. Rü yema caxixũ rü nhama wüxi ga üxiemarüxũ nixĩ. Rü yexgumatama ga guma maupüne rü poraãcü nixĩãxcüxü. ¹⁹Rü yema naga ga nacornétagaraũxũ rü yexeraãcü nitagachigü. Rü nüma ga Moiché rü Tupanamaxã nidexa, rü nüma ga Tupana rü nanangãxũ. Rü yema naga ga Tupana rü nhama duruanexürüxũ nixĩ. ²⁰Rü nüma ga Cori ya Tupana rü yexeraãcü maupüne ga Chinaítapexegu nixĩ ga ínaxixũ, rü yéma Moichécax naca nax naxútagu naxĩnagüxũcax. Rü

nüma ga Moiché rü yexma naxĩnagü. ²¹Rü Cori ya Tupana rü nhanagürü nüxü: —¡Ëcü íruxĩ rü namaxã nüxü ixu i duũxügü nax tama nawa nachopetüxüçax i ngëma cuaxruxü i pexüü! Rü tama chanaxwaxe nax nagu naxĩnüexü nax choxü nadaugüxü, erü ngëxguma choxü nadaugügu rü tá nayue. ²²Rü woo i ngëma chacherdótegü i chapexewa duũxügüétüwa chogügüxü rü nanaxwaxegü i nügü namexëëgü nax tama natanüwa rü ta chanadaixüçax —nhanagürü. ²³Rü nüma ga Moiché rü Cori ya Tupanaxü nangãxü rü nhanagürü: —Ngëma duũxügü rü taxütáma nagu naxĩgüama ya daa maxpüne ya Chinaí, erü cuma toxü cumu nax tayapoxeyanexü nax tama nachopetüxüçax i duũxügü, rü nhuxüchi tomaxã nüxü quixu rü daa maxpüne nax naxüünexü —nhanagürü. ²⁴Notürü nüma ga Cori ya Tupana rü nhanagürü: —¡Ëcü íruxĩ rü nhuxüchi Aróumaxã naxĩnagü! Notürü ngëma chacherdótegü rü ngëma duũxügü rü tama chanaxwaxe i nüxü nachopetü i ngëma cuaxruügü nax chauxütawa naxĩxüçax, erü tá ngürüächi natanüwa rü tá chanadai —nhanagürü. ²⁵Rü nüma ga Moiché rü ínarixĩ rü yema Iraéutanüxügümaxã nüxü nixu ga yema Tupana namaxã nüxü ixuxü.

Ngëma 10 i Tupanaarü mugüchiga

20 ¹Rü nüma ga Tupana rü nidexa rü nüxü nixu ga guxüma ga nhaa mugü rü nhanagürü: ²—Chama nixĩ i curü Tupana ga Eyítuanewa cuxü íchanguxuchixëëxü, naxmëxwa ga

Eyítuanecüãxgü ga nüxü cupuracümarexü. ³Rü nhuxmax nax curü Tupana chixixü, rü tama chanaxwaxe i chaupe_xewa taxacürü ucaxümaremaxã cutupanaãx. ⁴Rü taxuxütáma i taxacü cugüçax cuxüxchicünaxã nax ngëmamaxã cutupanaáxüçax, rü bai i taxacü i dauxügüxü i naanewa nüxü cudauxü, rü bai i taxacü i nhama i naanewa ngëxmaxü, rü bai i taxacü i márwa ngëxmaxü tá cuxüxchicünaxã nax ngëmamaxã cutupanaáxüçax! ⁵Rü taxütáma taxacürü naxchicünaxãpexegu cucaxãpüxü rü nüxü quicuaxüxü! Erü chama ya curü Cori ya Tupana ya poracü rü poraacü cuxü chinuxü, rü ngëmacax tümaarü chixexüçax tá tüxü chapoxcu ya yíxema chau_xchi aixe, rü nhuxmata tümaxacügüwa, rü tümataagüwa chananguxëxë i ngëma poxcu. ⁶Notürü ya yíxema choxü ngechaügüxe rü naga ínüexe i ngëma chorü mugü, rü tüxü changechaü, rü tá nüxü changechaü i tümataagü ega woo 1,000 expüxcüna yamuxgu. ⁷Rü taxütáma chauéga cunaxuxuchi ega taxacürü chixexü cuxüxgux! Erü chama ya curü Cori ya Tupana rü taxütáma tüxü chaxüpetümare nax tüxü chapoxcuxü ya yíxema chauégamaxã tügü ipoxünetaxe ega taxacürü chixexü taxüxgu. ⁸Rü nüxna nacua_xächi i ngëma ngüxchigaarü ngunexü nax cha_xcaxicatama nax ícunaxüxichixüçax! ⁹Rü 6 i ngunexügu tá nixĩ i cunaxüxü i guxüma i curü puracü i cuxüxchaüxü. ¹⁰Notürü ngëma norü 7 i ngunexügu rü tá icurüngü rü nagu tá choxü quicuaxüxü. ¡Rü

taxuxütáma taxacürü puracü nagu cuxü i ngêma ngunexü, rü woo cunegü, rü woo cuxacügü, rü woo curü puracütanüxügü, rü woo cuxütaxügü, rü woo cuxünagü rü woo i ngêma duüxü i to i nachixüanecüãx i cuxütawa ngêxmaxü! ¹¹Rerü chama i Cori ya Tupana rü 6 ga ngunexügu nixi ga chanaxüxü ga dauxüguxü ga naane, rü nhama ga naane rü taxü ga már, rü guxüma i taxacü i nawa ngêxmagüxü. Rrü nhuxüchi icharüngü ga norü 7 ga ngunexügu. Rrü yemaçax mexü namaxã chaxuegu ga yema ngunexü, rü cuxna chanachuxu nax nagu cupuracüxü. ¹²Rrü tüxü nangechaxü ya cunatü rü cué nax ngêmaäcü namáxüçax i curü maxü i nhaa naane i chama i Cori ya Tupana cuxna chaxãxüwa! ¹³Rrü taxütáma cumáeta! ¹⁴Rrü cuma nax cuxãxmagüxü rü cuxãtegüxü rü taxütáma cugüechita nai i nge rüexna nai ya yatümaxã cumaxü! ¹⁵Rrü taxütáma cungítaxa! ¹⁶Rrü taxütáma doraxü quixu i cumücüchiga! ¹⁷Rrü taxütáma cugüxü cunangüchaüxëxë ya cumücüpata, rüexna naxmax, rüexna norü puracütanüxü, rüexna naxütaxü, rüexna norü wocagü, rüexna norü búrugü, rü bai i taxacü i noxrü ixixü! —nhanagürü ga Tupana.

Nüma ga Iraéutanüxügü rü Tupanaxü namuüe

¹⁸Rrü guxüma ga yema Iraéutanüxügü rü nüxü naxinüe ga yema duruanexü rü guma cornétagüga. Rrü nüxü nadaugü ga yema ãemacü rü guma maxpüne ga caixanexü nagu nguxüne. Rrü yexguma yemaxü naxinüegu rü nüxü

nadaugügux, rü namuüe rü nüxna nayáxügugü ga guma maxpüne. ¹⁹Rrü yemaçax Moichéxü nhanagürügü: —Tama tanaxwaxe i Tupana tomaxã nidexa erü ngürüächi tá tayue. Rrü narümemae nixi nax cumatama tomaxã nüxü quixuxü i ngêma Tupana cumaxã nüxü ixuxü rü toma rü tá naga taxinüe —nhanagürügü. ²⁰Rrü nüma ga Moiché rü nanangãxü rü nhanagürü nüxü: —¡Tauxü i pebãixãchiexü! Erü nüma ya Tupana rü núma naxü nax pexü nawéãxüçax i norü pora nax nüxü pemuüexüçax rü guxüguma naga pexinüexüçax rü tama chixexü pexügüxüçax —nhanagürü. ²¹Rrü yexguma yema Iraéutanüxügü rü guma maxpünearü yáxüwa yachaxãchitanüyane, rü yoxni ga nüma ga Moiché rü yema waemaxü ga caixanexüçax nixü ga Tupana nawa yexmaxü.

Mugü i máetagüxüçax ueguxü

21 ¹²Rrü Tupana rü nhanagürü Moichéxü: —Texé ya tümamücüxü imáxe ¡rü tüma rü ta noxtacüma tüxü pimax! ¹³Notürü ngëxguma tama woetama tüxü yamáxchaüchirexgu rü tüxü yamáxcüraxümaregu, rü tá cumaxã nüxü chixu nax taxacürü nachicagu yanacüxü nax tama nüma rü ta nayuxüçax. ¹⁴Notürü ngêma namücümaxã nuxü rü woetama tüxü imáxchaüxü, rü tá noxtacüma cuyamax woo ãmarearü guchicaxüpechitagu yanacuxgux. ¹⁵Rrü ngêma nanatüxü rüexna naéxü napixëxü, rü name i

noxtacüma poxcu i yu namaxã taxuegu. ¹⁶Rü ngëma wüxi i duũxũcax ngĩxũ rü tüxũ ícúxũ rü tá cuyamaç woo naxũtawa tangexmagu rüexna marü tũmamaxã nataxegu. ¹⁷Rü ngëma nanatũmaxã rüexna naëmaxã chixexũ ixugũxũ rü noxtacüma cuyamaç.

.....

²²Rü ngëxguma taxre i yatügü nügü daixgu rü ngĩxũ yanguxëëgu i wüxi i nge i äxácüxcü rü ngëmacax nayuxacũxgu, rü yíxema ngĩxũ yuxacũxëxë rü tanaxwaxe i tanaxütanü i ngëma diëru i ngĩte ngĩcax ícacüexpũx rü ãëxgacü nangugũxgu nax marü namexũ nax ngëxgumaepũx nax yixixũ. ²³Notürü ngëxguma texé wüxi ya ngexexũ yuxëëgux, rü tũmaarü maxũmaxã tanaxütanü. ²⁴⁻²⁵Rü ngëxguma texé wüxiexũ ticháixetüxëëgu, rü cháixetũmaxã tá ta tüxũ naxãtanü. Rü ngëxguma texé wüxiexũ tibüepütaxëëgu, rü büepütamaxã tá ta tüxũ naxãtanü. Rü ngëxguma texé wüxiexũ tipoyemëxëgux, rü poyemëxëmaxã tá ta tüxũ naxãtanü. Rü ngëxguma texé wüxiexũ tipoyecutügu rü poyecutũmaxã tá ta tüxũ naxãtanü. Rü ngëxguma texé wüxiexũ tiguxgu, rü gumaxã tá ta tüxũ naxãtanü. Rü ngëxguma texé wüxiexũ tapixëëgu, rü pìxëëmaxã tá ta tüxũ naxãtanü. Rü ngëxguma texé wüxiëna tanacuajxcagu, rü cuajxcamaxã tá ta tüxũ naxãtanü.

.....

Mugü i nüxũ ixuxũ nax nhuxãcü namexëëxũ i guxchaxũgü

22 ⁵—Rü ngëxgumachi texé tũmaxũnagü ngürüanegumare mugügu nax ngextámare nachibüexũcax

rü ngëmagagu toxguãxaru naanewa yachibüegu, rü yíxema norü yora i ngëma naxũnagü, rü tanaxwaxe i tanaxütanü namaxã i tũmanetüaru o i rümemaxëũ. ⁶Rü ngëxgumachi texé wüxi i taxacüwa nangixichigu rü togueanewa nanáiegu rü ngëxma yaxaegu i tũmaarü nanetügü i marü idauxũ, rüexna ngexwacax rüxügũxũ, rü yíxema yaguanexe rü tanaxwaxe nax norü yoraaxũ tanaxütanũxũ naxcax i ngëma tũmanetügü nax ítaguxcüraxũxũ.

²⁹Rü ngëma penetügüaru o i choxna üxũ, rü name nixĩ i paxa choxna penaxã. Rü ngëxgumarüxũ ta i perü úwachiüwa rü chanaxwaxe i paxa choxna penaxã i ngëma choxna üxũ. Rü yimá nüxírxãcücu ya pene ya woetama choxna ücü, rü name nixĩ i chapatawa naxcax penaxütanü i ngëma chama nagu chaxunetaxũexpũx.

.....

Mugü i guxchaxũgüaru mexëëxũchiga

23 ⁴—Ngëxguma nüxũ ícuyangaxgu i curü uanüaru woca rüexna norü búru iyarütaxuxũ, rü name nixĩ i nüxũ cunatáeguxëë. ⁵Rü tama name i nüxũ cuxo nax nüxũ curüngũxëëxũ i ngëma cuxchi aixũ. Rü ngëxguma chi nüxũ cudaxgu i norü búru nax naxwetaarü yamaxã ngëxma yanguxũ ;rü nüxũ rüngũxëë nax ícunanugũxũ i ngëma naxweta i naétüwa ngëxmaxũ! ⁶Rü ngëxguma wüxi i duũxũ i ngearü diëruáxũ ãëxgacüpexewa guxchaxũ cumaxã mexëëgu, rü tama name i chixri

cunamexêxê i ngêma guxchaxû. ⁷Rü nüxû rüxo nax doramaxã ícunaxuaxûxû i wüxi i duûxû! Rü tama name i notüçaxma cugagu nax yamãxgü i wüxi i duûxû i taxuxüma i chixexû üxû. Erü chama rü taxütáma nüxû chaxüpetümare i ngêma duûxû i nagagu íyixîxû nax tayuxû. ⁸Rü cuma nax ãêxgacü quixîxû, rü tama name i wüxiaxû cunayauxtanü, nax naétüwaama cuxüxüçax ega taxacürü guxchaxû cuxütawa yamexêëgügu. Erü ngêma ãêxgacü i nayauxtanîxû, rü inayacux i ngêma aixcuma ixîxû, nax tama nüxû nacuáxüçax i duûxügü, rü ngêmaäcü ya yíxema duûxê ya taxuxüma i chixexû üchiréxe, rü nitümaguãchi i ngêma chixexû.

.....

**Nüxíraxûxû i norü o i
nanetügüarüchiga**

¹⁹Rü ngêma nüxíraxûxû i norü o i ngêma cunetügüwa quibuxgüxû, rü name nixî i Tupanapatawa cunana i ngêma rümemaeügüxû —nhanagürü ga Cori ya Tupana.

.....

**Tupana rü aixcuma
Iraéutanüxügümaxã inaxüga**

24 ³Rü nüma ga Moiché rü natanüwa naxü ga yema Iraéutanüxügü rü namaxã nüxû nixu ga guxüma ga yema ore ga Cori ya Tupana namaxã nüxû ixuxû. Rü nümagü ga Iraéutanüxügü rü guxüma wüxigu Moichéxû nangãxügü rü nhanagürügü: —Ngemáacü tá tayanguxêxê i guxüma i ngêma mugü i Tupana toxû muxû

—nhanagürügü. ⁴Rü nüma ga Moiché rü nanaxümatü ga guxüma ga yema ore ga Cori ya Tupana nüxû ixuxû. Rü moxüäcü paçmama ínarüda rü maçpünepechinügu nanaxü ga wüxi ga ãmarearü guchicaxû. Rü ¹² ga nutamaxã nanaxü naégagu ga yema ¹² ga Iraéütücumügü. ⁵Rü nhuxüchi nanamu ga nhuxre ga ingextüxû ga Iraéutanüxügü nax nadaiaxüçax ga wocagü ga iyatüxû rü Tupanacax nax ínaguaxüçax. Rü yemawa inanawëxgü nax aixcuma tá wena Tupanaga naxínüexû. ⁶Rü nüma ga Moiché rü ngãxügu nayabaye ga gumá nagü. Rü gumá wüxiarü ngãxû rü nhuxre ga naxpãügu nanabacu. Rü gumá naiarü ngãxû rü ãmarearü guchicaxû namaxã namaxcu. ⁷Rü yemawena rü nanayaxu ga yema popera ga Tupanaarü üga nagu ümatüxû, rü yema duûxügüçax tagaäcü nüxû nadaumatü. Rü nümagü rü nhanagürügü: —Guxüma i ngêma Cori ya Tupana nüxû ixuxû rü aixcuma tá mea tayanguxêxê —nhanagürügü. ⁸Rü yexguma ga Moiché rü nanayaxu ga gumá nagü ga togü ga naxpãügu nabacuäcü rü gumámaxã duûxügüxû nimacutanü, rü nhanagürü: —Nhuxma nax pexna naxããxû i norü mugü rü daa nagü nixî ya perü cuaxruxû nax aixcuma yixîxû i guxüma i ngêma Cori ya Tupana pemaxã nüxû ixuxû —nhanagürü.

.....

**Moiché rü maçpüne ga
Chinaügu naxínagü**

¹²Rü Cori ya Tupana rü nhanagürü Moichéxû: —Íëcü naxínagü nawa ya daa maçpüne ya nawa changexmane rü

ngêma choxũ nanguxêxê! Erü tá cuxna chanaxã i nutatachinügü i chorü mugü rü ucuxêgü nagu chaxümatüxũ nax ngêma Iraéutanüxüügüxũ nawa nangúexêêxũçax —nhanagürü. ¹³Rü nüma ga Moiché rü inachi rü guma ma_xpúne ga Tupana nawa yexmanegu naxĩnagü wüxigu namaxã ga namücü ga Yuchué. ¹⁴Rü nüma ga Moiché rü yema Iraéutanüxüügüarü ãêxgacügüxũ nhanagürü: —¡Nuatama nhaa nachicawa toxũ penanguxêxê rü nhüxmatáta pexçax tawoegu! Rü Aróu rü Úr rü tá pemaxã nuxã narücho. Rü ngêxguma chi texé guxchaxũ tüxũ ngêxmagux rü name nixĩ i Aróumaxã rü Úrmaxã nüxũ tixu —nhanagürü. ¹⁵Rü yexguma yema orexũ namaxã yaxuxguwena, rü nüma ga Moiché rü guma ma_xpúne naxĩnagü. Rü wüxi ga caixanexũ nayadüxü. ¹⁶Rü Cori ya Tupanaarü üüne rü guma ma_xpúne ga Chinaígu ínarüxĩ. Rü 6 ga ngunexũ rü yema caixanexũ nayadüxü ga guma ma_xpúne. Rü yema norü 7 ga ngunexũgu rü nüma ga Cori ya Tupana rü yema caixanexüwa Moichéçax naca. ¹⁷Rü yema Cori ya Tupanaarü üüne rü yema Iraéutanüxüügüçax nangox nawa ga guma ma_xpúne ga ngextá yexeraãcü ínamáxpüxũchixütaxpexewa. Rü nhama wüxi ga üxiema ga nawa ixaxürüxũ nixĩ. ¹⁸Rü nüma ga Moiché rü naxĩnagü nawa ga guma ma_xpúne rü yema caixanexũgu nayaxücu. Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexũ rü 40 ga chütaxũ.

Âmaregü naxçax ga Tupanapata

25 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana rü Moichémaxã nidexa rü nhanagürü nüxũ: ²—¡Namaxã nüxũ ixu

i ngêma Iraéutanüxüügü nax cha_xuçax nanutaquexêxũçax i norü âmaregü! ¡Rü nade naxütawa i ngêma duüxüügü i aixcuma norü ngúchaümaxã inaxägüchaüxũ! ³Rü nhaa tá nixĩ i ngêma pedexü: úirumü, rü diêrumü, rü cóbremü, ⁴rü naxchiru i dauxraacü wêxcharaxũ, rü naxchiru i dauxracharaxũ, rü naxchiru i daucharaxũ, rü naxchiru i lífuchi i mexechixũnaxçax, rü bóyitaxagü, ⁵rü carnêruchaxmüxüügü i dauxũmaxã ichagüxũ, rü togü i naxchaxmüxũ i mexechixũ, rü mürapewagü i acáchianaxçax, ⁶rü chíxü i omüxüüwa mexü, rü pumára i chíxüéü i chacherdóte ya chorü puracütanüxüeru namaxã nangégüxũ, rü pumáratexé i guwa mexü, ⁷rü nutagü ya oníchinaxçax rü naigü ya nutagü ya ngaxãêruxũ nax chacherdóteguarü ãêxgacüaru türemüchiruarü meruxũ yixixũçax. ⁸¡Rü cha_xuçax penaxü ya wüxi ya chapata nax yimawa duüxüügütanüwa changexmaxüçax! ⁹Notürü yima chapata ya nawa tá changexmane, rü guxüma i norü ngêmaxüügü rü tá ngêma cuxũ nüxũ chadauxêêxüãcü cunaxü.

Baú i Tupanaarü mugüchixü

¹⁰¡Êcü naxü i wüxi i baú i acáchianaxçax i mürapewawa, i wüxi métru rü 10 centímetru i norü ma_x rü 65 centímetru i norü tachiã, rü ngêxgumarüxũ ta 75 centímetru i norü máchane! ¹¹¡Rü naxümwawa rü úirumaxã natüxüma! Rü norü düxétüwa rü ngêxgumarüxũ tá ta úirumaxã cunatüxüne. Rü naberawa rü tá úirumaxã ícunaxüáegubera. ¹²¡Rü naxü i

ãgümücü i bochicuxũ i úirunaxçax, rü wüxichigü ya naparawa nanucu! ¹³¡Rü ngëxgumarüxũ ta naxü ya taxremenaxã ya nai ya acáchianaxçax, rü nhüxüchi úirumaxã yatümenaxã! ¹⁴¡Rü yima naxpaweru i ngëma baú i bochicuxũmaxetüwa yawëxgü nax yimamaxã nachüxnagüxüçax i ngëma baú! ¹⁵Rü yima naxpaweru rü marü taxütáma cunade. Rü ngëma baúarü bochicuxũmaxetüwa tátama nangexmagüecha. ¹⁶¡Rü ngëma baúgu yaxúcuchi i ngëma nutatachinügü i nagu naxümatüxũ i ngëma mugü i tá cuxna chaxãxũ! ¹⁷¡Rü êcü naxü i wüxi i naxátaxũ i úirunaxçax ixixũ! Rü norü max rü wüxi métru rü 10 centímetru tá nixĩ, rü norü tatachinü rü 75 centímetru tá nixĩ. ¹⁸Rü úirümüwa tá cunaxüxüchi i taxre i dauxücüãxchicünaxã i ixãpexátüxũ i norü wüxichigüpexewa ngëxmaxũ i ngëma baúátaxũ. ¹⁹Rü ngëma dauxücüãxchicünaxã i ixãpexátügüxũ rü naxátaüwa tátama cunaxüxüchigü. Rü wüxi rü tá norü wüxipexewa nangexma rü ngëma to rü norü topexewa nangexma. ²⁰Rü ngëma taxre rü tá nüguarü toxmaxtawa nangexmagü. Rü naxátaüétügu tá narüdaunü. Rü yima naxpexátü rü tá nayadüxü i ngëma naxátaxũ. ²¹¡Rü ngëxma baúgu nanucu i ngëma nutatachinügü i chorü mugü nagu ümatüxũ! ¡Rü nhüxüchi yaxúcuchiátaxũ! ²²Rü ngëmawa tá nixĩ i changexmaxũ i naxátaüétüwa i norü ngãxüwa i ngëma taxre i dauxücüãxchicünaxã i ixãpexátüxũ. Rü ngëma tá nixĩ i cumaxã nüxü chixuxũ i ngëma chorü ucuxëgü naxçax i ngëma Iraéutanüxügü.

Mecha i poú i üünegüxüarü nuchicaxũ

²³¡Rü naxü i wüxi i mecha i acáchianaxçax i mürapewawa! Rü 90 centímetru tá nixĩ i norü max, rü 45 centímetru i norü tatachinü rü 65 centímetru i norü máchane. ²⁴Rü úirumümaxã tá cunatütachinü, rü úirumaxã tá ícunaxüáegupechinü. ²⁵Rü ngëma mecha rü tá cunaxübera i naétüwa rü 7 centímetru tá nixĩ i norü tatachinü i ngëma naberagü. Rü ngëma naberáétüwa rü tá úirumaxã ícunaxüáegubera. ²⁶¡Rü naxü i ãgümücü i bochicuxũ i úirunaxçax, rü wüxichigü ya naparacüwawa nanucu! ²⁷Rü ngëma naberaxütawa tá cunanucu i bochicuxũ nax ngëmawa yawëxgüãxüçax ya yima naxpaweru ya norü ngetaxüruxũ. ²⁸Rü ngëma norü ngetaxüruxü rü nai ya acáchiamenaxã tá nixĩ, rü guxüwama úirumaxã tá cuyatümenaxägü. ²⁹Rü úiruwa tá cunaxü i ngëma norü poratugü rü cuyeragü rü baeruügü rü axepáxügü i ngëma áchiüxũ i âmarearü axruxũ. ³⁰Rü ngëma mechaétügu tá cunanü i ngëma poú i üünexü nax guxütáma chapexewa ngëxmaxüçax.

Omüpaweru i úirunaxçax

³¹¡Rü ngëxgumarüxũ ta naxü i wüxi i omüpaweru i úirunaxçax i pomüxũ! Rü ngëma nachipatü rü namenaxã rü ngëma nachacüügü rü ngëma nanágugü i naputüragüraxüxũ, rü wüxiwatama tá cunaxüxüchigü. ³²Rü ngëma omü rü wüxichigü i nacüwawa rü tá nüxü nangexma i tamaepüxchigü i nachacüügü.

.....

Tupanapatachiga

26 ¹—¡Ëcü naxü ya chapata i 10 tachinü i mexü i lífuchiarü mutachinüxüwa! Rü ngëma lífuchi rü tá nadaunüta rü nayauxnüta rü nawëxranüta. Rü ngëma lífuchimaxã tá cunamutachinü, rü taxre i dauxücüãxchicünaxãgü tá nagu cuxü.

¹⁴Rü ngëma naãx ya yima ï rü tá carnéruchaxmüxü i dauxümaxã ichagüxü tá nixí. Rü ngëmaétüwaama üxü rü tá bóyichaxmüxü tá nixí. ¹⁵Rü ngëma naxtapüx ya yima ï rü acáchianaxçax i mürapewa tá nixí. Rü ngëma rü mea tá icunanú.

³⁰Rü yima chapata rü guma maXPúnewa cuxü chawéxüneacü tá cunaxü.

Ámarearü guchica i bróchenaxçax

27 ¹—¡Rü naxü i wüxi i ámarearü guchicaxü i norü guxücüwawa wüxigumarexü! Rü taxre métru rü 25 centímetru tá nixí i wüxichigü i nacüwawa. Rü mürapewa i acáchianaxçax tá nixí. Rü ngëma norü máchane rü wüxi métru rü 25 centímetru tá nixí. ²Rü ngëma ámarearü guchicaxü, rü guxüma i norü ägümücüpexewa rü tá cunachunagüxëxë rü ngëma rü tá naxünewatama cunaxüxüchi. Rü bróchemaxã tá cunatüxüne i guxüwama. ³Rü guxüma i norü ngëmaxügü i ngëma ámarearü guchicaxü rü tá bróchenaxçax nixígü. Rü ngëma norü tanimucapáxügü rü

ngëma norü páragü, rü norü yaxmëxüpáxügü, rü ngëma norü choxbüruügü, rü ngëma naxtaxmüxü rü bróchenaxçax tá nixígü.

Tupanapataarü íãxtüchiga

⁹Rü yima chapata rü tá cunaxüãxtü. Rü ngëma norü súcüwawaama rü tá lífuchi i mutachinüxümaxã ícunapoxegu. Rü ngëma norü maX i ngëma ícupoxeguxü rü 45 métru tá nixí. ¹⁰Rü ngëma poxeguxüarü caxtagü rü 20 tá nixí rü bróchenaxçax tá nixí. Rü ngëma 20 i caxtamaügü rü ngëxgumarüxü tá ta bróchenaxçax nixí. Rü ngëma lífuchitachinügüarü choruügü rü ngëma naxpaweru i nagu nachoxü rü tá diërumünaxçax nixígü. ¹¹Rü ngëma norü nórchicüwawaama rü tá lífuchi i mutachinüxümaxã ícunapoxegu. Rü ngëma ícupoxeguxü rü 45 métru tá nixí. Rü yima 20 ya norü caxtagü rü naxmaxügü rü bróchenaxçax tá nixí. Rü ngëma lífuchitachinügüarü choruügü rü ngëma naxpawerugü i nagu nachoxü rü tá diërumünaxçax nixígü. ¹²Rü ngëma naãxtüarü tatachinü i oéstecüwawaama üxü rü 22 métruarü ngãxü tá nixí i ícunapoxeguxü namaxã i lífuchi i mutachinüxü. Rü 10 tá nixí ya norü caxtagü rü naxmaxügü. ¹³Rü ngëma naãxtüarü tatachinü i léstewaama üxü rü ngëxgumarüxü ta 22 métruarü ngãxü tá nixí i ícupoxeguxü namaxã i lífuchi i mutachinüxü. ¹⁴Rü ngëma naãxtüpexewa i norü ücuchicawaama üxü rü ngëma i norü ücuchicaarü wüxücüwawa rü 7 métru tá nixí i ícupoxeguxü namaxã i lífuchi i

mutachinüxü. Rü 3 tá nixí ya norü caxtagü rü naxmaxügü. ¹⁵Rü ngëma ücuchicaarü tocüwawa rü ngëxgumarüxü ta rü 7 métru tá nixí i ícupoxeguxü namaxá i líüchi i mutachinüxü. Rü 3 tá ta nixí ya norü caxtagü rü naxmaxügü. ¹⁶Rü ngëma naaxtüarü ñax rü 9 métru naguxü i líüchi i mutachinüxü tá nixí. Rü ngëma ñax rü naxchiru i dauxraacü wëxcharaxü, rü naxchiru i dauxraraxaxü, rü naxchiru i daucharaxünaxçax tá nixí. Rü ngëma rü tá mea penaxümatüchara. Rü 4 tá nixí ya norü caxtagü rü naxmaxügü i ngëma ñax. ¹⁷Rü guxüma i naaxtüarü caxtamaügü rü bróchenaxçax tá nixí. Rü ngëma nachatüagü rü diërumünaxçax tá nixí. ¹⁸Rü ngëma naaxtü rü 45 métru tá nixí i norü max rü 22 métruarü ngäxü tá nixí i norü tatachinü. Rü norü poxeguxü rü 2 métru rü 25 centímetru tá nixí i norü máchane, rü líüchi i mutachinüxünaxçax tá nixí. Rü ngëma norü caxtagümaügü rü bróchenaxçax tá nixí. ¹⁹Rü guxüma i chapataarü ngëmaxügü rü bróchenaxçax tá nixí. Rü ngëma norü poxeguxütüxü nagu ngagüxü, rü naaxtüarü poxeguxütüxü nagu ngagüxü rü tá ta bróchenaxçax nixí. ²⁰Rü namu i ngëma Iraéutanüxügü nax oríwaarü chíxü cuxütawa nangegüxüçax nax ngëmaäcü guxüguma yanaigüxüçax i chapataarü omügü! ²¹Rü nüma ya Aróü rü nanegü tá nixí i nüxna nadaugüxü i ngëma omügü, nax ngëmaäcü guxüma i chütaxü chapexewa nanaigüechaxüçax nawa ya yima chapata. Rü ngëma baú i mugüchíüarü tüyepexewaama tá nixí i

inanaigüechaxü i ngëma omügü. Rü nhaa mu rü chanaxwaxe i guxügutáma ngëma Iraéutanüxügü rü nataagü nagu naxí.

Chacherdótegüchiruchiga

28 ¹—Rü chorü puracüçax nüxü naxuneta ya cuenexë ya Aróü rü nanegü ya Nadábi, rü Abiú, rü Ereachá, rü Itamá! Rü nümagü tá nixí i chapexewa duüxüguétüwa nachogügüxü. ²Rü cuenexë ya Aróüaxü naxü i wüxi i naxchiru i taxüechirumaxá wüxiguxü! Rü ngëma naxchiruwa tá nixí i duüxügü nüxü nacuxgüxü nax aixcuma chama chorü puracü i üünexüçax nüxü chaxunetaxü. ³Rü cuma tümamaxá idexa ya yíxemagü tüxna chanaxaxë i cuax nax guxüraxüxü ítixüxügüxü! Rü yíxemagü tá tixí ya naxügüxe i ngëma naxchiru ya Aróü nax ngëmaäcü choxü napuracüxüçax.

Amaregü i wüxichigü i ngunexügu ixäxü

29 ³⁸—Rü wüxichigü i ngunexügu rü tá çaxçax cunadai i taxre i carnéruacügü i wüxi ya taunecü nüxü ngëmaxü. Rü ngëma amarearü guchicaxüwa tá ícunagu. ³⁹Rü wüxi tá nixí i paçmama quiguxü rü to rü tá yáuanecü cuyagu. ⁴⁰Rü ngëma nüxíra quiguxü i carnéru rü taxre i quíru i trígutexe i mexechixü i oríwaarü chíxümaxá aéüxümaxá tá cuyagu. Rü naétü wüxi ya lítru ya wü nagu cuba. ⁴¹Rü ngëmaäcü tátama cunaxü namaxá i ngëma to i carnéru i yáuanecü quiguxü

nax trígutexemaxã rü oríwaarü
 chíxũmaxã rü wíwimaxã cuyaguxũ. Rü
 ngẽmaãcü tá chauãxẽgu nayatãuxũ i
 ngẽma naema. ⁴²Rü ngẽma ãmaregü i
 chauxcax piguxũ rü pexacügiwa rü
 petaagiwa tá naxiie nax guxũgutãma
 chauxcax naxügiãxũ i chapataarü
 ãaxarü ngaicamána. Rü chama rü ngẽma
 tá changexma nax cumaxã
 chidexaxũcax. ⁴³Rü ngẽxma tá nixĩ i
 choxũ iyangaugũxũ i ngẽma
 Iraéutanüxũgü. Rü ngẽma nachica rü tá
 naxüüne erü ngẽma tá changexma. ⁴⁴Rü
 yima chapata rü ngẽma naxũnaarü
 guchicaxũ rü tá chanaxüünexẽxẽ. Rü
 ngẽxgumarüxũ tá ta i nüma ya Aróu rü
 nanegü rü tá chanaxüünexẽxẽ nax
 naxügiãxũcax i chorü puracü. ⁴⁵Rü
 chama rü tá natanüwa chamaxũ i
 ngẽma Iraéutanüxũgü, rü norü Tupana
 tá chixĩ. ⁴⁶Rü ngẽmaãcü tá nixĩ i nüxũ
 nacuxgũxũ nax chama chixixũ i norü
 Cori ya Tupana ga Eyítuanewa nax
 íchanguxũẽẽxũ nax natanüwa
 chamaxũxũcax. Rü chama nixĩ i norü
 Cori ya Tupana.

Pumáratexearü guchicaxũchiga

30 ¹—jRü ngẽxgumarüxũ ta naxü
 i pumáratexearü guchicaxũ
 nawa i acáchianaxcax i mürapewa! ²Rü
 norü max rü norü tatachinü rü tá
 nawüxigumare, rü 45 centímetru tá nixĩ.
 Rü norü máchane rü 90 centímetru tá
 nixĩ. Rü ngẽma nacüwapexegü i ngẽma
 pumáratexearü guchica rü nawa tátama
 cunaxüxüchigü. ³Rü naétüwaama rü
 ngẽma norü ágümcü i nacüwawa rü
 ngẽma norü ágümcüpexewa rü
 úirumaxã tá cunatü. Rü úirumaxã tá

ícunaxüãeaguepechinü —nhanagürü ga
 Tupana.

.....

Bachía ya bróchenaxcaxchiga

¹⁷Rü yexguma ga nüma ga Cori ya
 Tupana rü nayadaxẽxẽ ga Moichémaxã
 nax yadexaxũ, rü nhanagürü nüxũ:
¹⁸—jRü naxü ya wüxi ya bachía ya
 yaxmexpãxũ i bróchenaxcax! Rü ngẽma
 norü üchicaxũ rü narüxũ bróchenaxcax
 tá nixĩ. Rü yima chapata rü ngẽma
 naxũnaarü guchicaxũarü
 ngãxũmachatexegu tá cunaxü ya yima
 bachía. Rü dexámaxã tá cunaxüãcu.
¹⁹Rü nüma ya Aróu rü nanegü rü ngẽma
 tá nixĩ i dexá tá nayauxgũxũ nax
 ngẽmawa nayaxcutügiãxũcax rü
 nayaxmexgüxũcax. ²⁰Rü ngẽxguma
 chapataga nachocuxgu, rü ngẽxguma
 chauxcax ínaguãxgu i ãmaregü rü tá
 nügü nayaxcutügi rü nügü nayaxmexgü
 nax tama nayuxũcax —nhanagürü.

Yema yatügi ga Tupanapataarü meruüarü üruügi

31 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana
 rü Moichémaxã nidexa rü
 nhanagürü nüxũ: ²—Dücax, rü
 Yudáataatanüwa rü chanayaxu ya
 Becharéu ya Urí nane ya Úrtaxa ixicü.
³⁻⁵Rü marü nüxna chanaxã i Chauãxẽ i
 Üünexũ, rü nüxna chanaxã i cuax nax
 paxama nüxü nacuáxũcax i taxacüarü ü
 rü nüxũ natauxchaxũcax nax
 guxũraxũxũ i meruügi naxüxũ i úiruwa,
 rü diërumüwa, rü bróchwewa, rü naiwa.
 Rü nüxna chanaxã i cuax nax nüxü
 nacuáxũcax nax nuta ya ngaxãëruxũ

nangoraxêãxũcax rü
 chacherdótegüchiruwa nanhaxcuãxũ rü
 guxũma i meruũgü naxũcũcax. ⁶Rü
 ngêxgumarüxũ ta nüxũ chaxuneta ya
 Becharéuarü ngũxêêruxũ ya Auriábi ya
 Ichamá nane, ya Dáũtanüxũ ixícü. Rü
 guxũma i ngêma yatügü i nüxũ
 icuãxüchigüxũ rü yexeraãcü cuãx nüxna
 chaxã nax naxügüãxũcax i guxũma i
 ngêma cuxũ chamuxũ nax cunaxüxũ.

.....

Ngũxchigaarü ngunexũchiga

¹²Rü yexguma ga nüma ga Cori ya
 Tupana rü nayadaxêxê ga Moichémaxã
 nax yadexaxũ, rü nhanagürü nüxũ:
¹³—;Rü namaxã nüxũ ixu i ngêma
 Iraéutanüxũgü rü nhacurügü tá nüxũ!
 “Rü name nixĩ i nagu perüngügü i ngêma
 ngunexũ i chauxcax ípexüxüchixũ. Eri
 ngêma nixĩ i guxũgutáma tórü cuãxruxũ i
 yigümaxã ixüxũ nax ngêmaãcü guxũma
 nüxũ nacuãxũcax nax chama pexũ
 chadexũ. ¹⁴Rü ngêma ngũxchigaarü
 ngunexũ rü nachuxu nax nagu
 pepuracüexũ, rü ngêmacax penaxwaxe i
 mea penaxaure. Rü yíxema tama
 naxaurexe i ngêma ngunexũ rü tá tayu.
 Rü yíxema ngũxchigaarü ngunexũgu
 puracüxe rü name nixĩ i noxtacüma
 petanüwa tüxũ ipeyarüxoxêxê. ¹⁵Rü marü
 name i 6 i ngunexũ pepuracüe, notürü
 ngêma norü 7 i ngunexũgu rü nagu tá
 iperüngügü rü chauxcax tá ípenaxüxüchi.
 Rü texê ngêma ngunexũgu puracüxe rü tá
 tayu. ¹⁶Rü ngêmacax i pema i
 Iraéutanüxũgü rü penaxwaxe nax
 penaxaurexũ i ngêma ngũxchigaarü
 ngunexũ erü ngêma nixĩ i chorü üga i
 guxũgutáma nüxna pecuãxãchiexũ. ¹⁷Rü

ngêma ngunexũ nixĩ i guxũgutáma tórü
 cuãxruxũ i yigümaxã ixüxũ i pema i
 Iraéutanüxũgü rü chamax. Yerü chama ya
 perü Cori ya Tupana rü 6 ga ngunexũgu
 chayanguxêxê ga nax chanaxüxũ ga
 dauxüxüxũ i naane rü nhama i naane. Rü
 yema norü 7 ga ngunexũgu rü nüxũ
 charüchau ga nax chapuracüxũ, rü
 icharüngü” —nhanagürü ga Tupana.

Nutatachinügü i Tupanaarü mugü nagu ümatüxüchiga

¹⁸Rü yexguma Cori ya Tupana nüxũ
 rüchaxgu ga Moichémaxã nax yadexaxũ
 ga maxpüne ga Chinaíwa, rü nüxna
 nanaxã ga taxre ga nutatachinügü ga
 nümatama ga Tupana naxmexmaxã
 norü mugü nagu naxümatüxũ.

Úirunaxcax i wocaxacüchiga

32 ¹Rü yexguma tama paxa
 ínaxixgu ga Moiché ga guma
 maxpünewa, rü yema Iraéutanüxũgü rü
 Aróücax naxĩ rü nhanagürügü nüxũ:
 —Tanaxwaxe i toxũ cunaxü i wüxi i
 naxchicünaãxã nax namaxã
 tatupanaãxũcax erü tama nüxũ tacuãx
 nax taxacü nüxũ ngupetüxũ i ngêma
 Moiché ga Eyítuanewa toxũ ígaxüxũ
 —nhanagürügü. ²Rü nüma ga Aróü
 nanangãxũ rü nhanagürü: —;Ëcü
 pexmaxgüna rü pexacügüna penade i
 ngêma naxmachinügü i úirunaxcax, rü
 nua chauxütawa penana! ³Rü guxũma ga
 yema ngexügü rü ínanachoxũ ga
 naxmachinügü ga úirunaxcax rü
 Aróüxütawa nanana. ⁴Rü nüma ga Aróü
 rü nananutaquexe rü nanadexêxê ga
 yema naxmachinügü ga úirunaxcax. Rü
 yemawa purumáumaxã nanaxüxüchi ga

wüxi ga wocaxacüchicünaḡã. Rü guxüma ga duüxüğü rü tagaäcü nhanagürüğü: —Pa Iraéutanüxüğüx, rü daa nixi ya curü tupana ga Eyítuanewa cuxü ínguxuchixêëcü —nhanagürüğü. ⁵Rü yexguma yemaxü nadaḡgux ga Aróu, rü nanaxü ga wüxi ga naxünaarü guchicaxü naxütagu ga yema wocaxacüchicünaḡã. Rü nhüxüchi tagaäcü nhanagürü: —Moxü tá Cori ya Tupanaégagu tataäxëğü —nhanagürü. ⁶Rü moxüäcü ga paḡmama rü ínarüdagü rü Tupanaḡax nanadaí rü ínanagu ga carnérugü nax yemaacü Tupanapexewa nüğü yamexêégüxüḡax. Rü yemawena ga duüxüğü rü ínarütogü nax nachibüexüḡax rü naxaxegüxüḡax, rü nhüxüchi inachigü ga nax inücaäcümaxã nataäxëgüxüḡax. ⁷Rü yexguma ga Cori ya Tupana rü Moichéxü nhanagürü: —jÉcü, íruxi rü natáegu! Erü ngëma curü duüxüğü ga Eyítuanewa ícunguxüxêëxü rü marü chixexügu nüğü nayixêë. ⁸Rü paxama nüxü inarüngümae ga yema namaxã nüxü chixuxü nax nagu naxixüḡax. Rü nügüḡax nanaxüğü i wüxi i wocaxacüchicünaḡã i úiru i dexexüwa, rü nhüxmax rü nüxü ínicuaxüxüğü rü naxḡax nanadaí rü ínanagu i naxünaḡü, rü nügümaxã nhanagürüğü: “Pa Iraéutanüxüğüx, daa nixi ya curü tupana ya Eyítuanewa cuxü ínguxuchixêëcü”, nhanagürüğü —nhanagürü ga Tupana. ⁹Rü nhanagürü ta ga Cori ya Tupana Moichéxü: —Rü meama chanangugü i nhaa duüxüğü rü nüxü chicuaxächi nax tama inaxínüechaüxü. ¹⁰Rü nhüxmax rü tama chanaxwaxe i choxna cuchogü erü poraäcü chanuxüchi namaxã i ngëma

duüxüğü rü noxtacüma tá ichayanaxoxêë. Notürü cuwa tá chanangoxêë i wüxi i nachixüane i poraxü —nhanagürü. ¹¹Notürü nüma ga Moiché rü nhaa dexamaxã Cori ya Tupanaxü narüngüxmüxêëchaü: —Pa Corix jüxcüü poraäcü namaxã cunu i ngëma curü duüxüğü ga cumatama curü poramaxã ícunguxüxêëxü ga Eyítuanewa? ¹²jRü nhuxäcü icunaxüchicaxü i ngëma Eyítuanecüäḡgü nax chixri cuchiga yadexagüxüḡax rü nhagüxü: “Tupana rü Eyítuanewa ínananguxüxêë i Iraéutanüxüğü nax maḡpúneanegu nadaiaxüḡax rü iyanaxoxêëaxüḡax i nhama i naanewa”, nhanagürüğü tá? jRü ngëmacax tauxü i cunuxü, rü nagu curüxínüxü i norü chixexü i ngëma curü duüxüğü! ¹³jRü nüxna nacuaxächi ya yimá curü duü ya Abraáu, rü Isáqui, rü Iraéu ga Yacügu äégacü! Rü gumagümaxã nixi ga cugüégagutama cunaxueguxü nax nüxü curüngüxêëxü rü nhacuxü: “Tá nüxü charüngüxêë i cutaagü rü tá namuxüchi êtagürüxü, rü guxüma i nhaa naane i pemaxã chaxueguxü rü tá pexrü nixi i guxügutáma”, nhacuxü —nhanagürü ga Moiché. ¹⁴Rü nüma ga Cori ya Tupana rü ínayachaxächi nawa ga yema poxcu ga norü duüxügümaxã naxixüchaüxü. ¹⁵Rü yemawena ga Moiché rü guma maḡpúnewa ínarüxí namaxã ga yema taxre ga nutatachinü ga norü guxütachinüwa ámatüxü namaxã ga Tupanaarü mugü. ¹⁶Rü nümatama ga Tupana nixi ga naxüäxü ga yema taxre ga nutatachinü, rü naxümatüäxü namaxã ga yema norü mugü. ¹⁷Rü guma Yuchué ga Moichémücü ga namaxã maḡpúnegu

naxĩnagücü, rü yexguma duũxũgũxũ
 naxĩtũgu ga nax íyaxáichaũ, rü
 Moichéxũ nhanagürü: —Nüxũ chaxĩnũ i
 duũxũgũ ícuxcuxũ rü nhama nügu
 nadaixürüxũ ixĩgũxũ i ngẽma
 ínapegũxũwa —nhanagürü. ¹⁸Notürü
 nüma ga Moiché rü nanangãxũ rü
 nhanagürü: —Ngẽma wiyaegü i nagu
 nawiyaegũxũ, rü tama ngẽma nax
 naporamaegũxũçax nixĩ, rü tama ngẽma
 nax naturamaegũxũarü wiyae nixĩ.
 Notürü tomare i wiyae nixĩ i ngẽma
 nüxũ chaxĩnũxũ —nhanagürü. ¹⁹Rü
 yexguma nüma ga Moiché yema
 ínapegũxũwa nanguxgu, rü nüxũ nadau
 ga yema wocaxacũxchicũnãxã, rü nüxũ
 nadau ga nax ínapetaegũxũ rü
 íyaxũächitanũxũ ga duũxũgũ. Rü
 yemaçax nanuxũchi ga Moiché rü norü
 numaxã inayachix ga yema taxre ga
 nutatachinü ga Tupanaarü mugü nagu
 ümatũxũ. Rü maçpũnepechinügu
 nanapuxãchixẽxẽ. ²⁰Rü nhuxũchi nüma
 ga Moiché rü nanayaxu ga yema
 wocaxacũxchicũnãxã rü üxüetüwa
 nayataçcuchi. Rü yemawena ga marü
 yagauxgu rü nanawaxi rü nhuxmata
 naxãtexemare. Rü yema natexẽ rü
 dexáwa nanagüie rü nhuxũchi yema
 Iraéutanũxũgũxũ namu nax yema
 dexáwa naxaxegũxũçax. ²¹Rü Aróxũ
 nhanagürü: —¿Taxacü cumaxã naxü i
 nhaa duũxũgũ rü ngẽmacax i nhaa taxũ i
 chixexũgu unayixẽxũ? —nhanagürü
 nüxũ. ²²Rü nüma ga Aróu rü Moichéxũ
 nangãxũ rü nhanagürü: —Pa Chorü
 Corix ¡tauxũ i chamaxã cunuxũ! Cuma
 rü meama nüxũ cucuax i nhaa duũxũgũ
 nax norü me yixĩxũ nax chixexũ
 naxiugũxũ. ²³Rü nümagü ga duũxũgũ rü

nhanagürügü choxũ: “¡Ëcü wüxi i
 naxchicũnãxã toxũ naxü nax namaxã
 tatupanaãxũçax, erü tama nüxũ tacuax
 nax taxacü nüxũ üpetũxũ i ngẽma
 Moiché ga Eyítuanewa toxũ ígaxũxũ!”
 nhanagürügü choxũ. ²⁴Rü yexguma ga
 chama rü chanangãxũ, rü nhachagürü:
 “Rü yixema tüxũ nangexmaxe i úiru rü
 êcü ítanaxũxichix”, nhachagürü. Rü
 nümagü rü choxna nanaxãgü ga norü
 úirugü, rü chama rü üxüetüwa chayagu.
 Rü yemawa nixĩ ga ínanguxuchixũ ga
 nhaa wocaxacũxchicũnãxã —nhanagürü.
²⁵Rü nüma ga Moiché nüxũ nadau ga
 yema duũxũgũ ga marü nax
 nangupetũxũchixũ ga naxũnearü
 ngúchaũ ga chixexũ nax naxiugũxũ, rü
 yemaacü norü uanüaxũ
 nanatauxchaxẽxẽ nax nüxũ nacugüexũ,
 yerü ga Aróu rü tama aixcuma mea
 nüxna nadau. ²⁶Rü yexguma ga Moiché
 rü ínapegũxũarü ücuchicagu naxi rü
 nhanagürü: —¡Yixema Tupanawaama
 ügũxe rü nua chauxütawa taxĩ!
 —nhanagürü. Rü guxũma ga Lewítanũxũ
 naxütawa naxĩ. ²⁷Rü yexguma ga
 Moiché rü yema Lewítanũxũxũ
 nhanagürü: —Tóru Cori ya Tupana rü
 nhanagürü pexũ: “¡Ëcü wüxichigü i
 pemax rü penayaxu i perü tara, rü
 ngẽma duũxũgũ i noxrütama ngúchaũ i
 chixexũ ügũxũxütawa pexĩ wüxichigü ya
 ïwa rü penadai i ngẽma duũxũgũ woo
 peeneegü yixĩgu rüexna pemücgü
 yixĩgu rüexna perü ngaicamagu pegũxũ
 yixĩgu!” —nhanagürü. ²⁸Rü yema
 Lewítanũxũ rü nayanguxẽegü ga yema
 Moiché namaxã nüxũ ixuxũ, rü yema
 ngunexũgu rü nayue ga 3,000 ga yatügü.
²⁹Rü yexguma ga Moiché rü nhanagürü:

—Nhuxmawaxi nixí i aixcuma Tupanaga pexĩnũexũ, erũ penaxũ nax penadaixũ i woo penegũ rũ peeneegũ. Rũ nhũxmax i nũma ya Tupana rũ mexũ tá pemaxã naxuegu —nhanagürũ. ³⁰Rũ moxũãcũ ga Moiché rũ duũxũgũxũ nhanagürũ:

—Pema rũ poraãcũ chixexũ pexũgũ. Rũ nhũxmax rũ tá wena dauxũ chaxĩ nawa ya yima ma xpũne ya Tupana nawa ngexmane nax nũxna chayacaxũcax rũ marũ pexũ nũxũ iyanangũma i ngẽma chixexũ i pexũxũ —nhanagürũ. ³¹Rũ yemacax ga Moiché rũ wena dauxũ naxĩ nawa ga guma ma xpũne ga Tupana nawa yexmane. Rũ Tupanaxũ nhanagürũ: —Aixcumaxũchi i ngẽma duũxũgũ rũ poraãcũxũchi chixexũ naxũgũ erũ nũgũcax nanaxũgũ i wũxi i naxchicũnaãxã i úirunaxcax nax namaxã natupanaãxgũxũcax. ³²Rũ ngẽmacax cuxna chaca rũ cuxũ chachixewe nax nũxũ nũxũ cuyarũngũmaxũcax i ngẽma norũ chixexũ. Notürũ ngẽxguma tama nũxũ nũxũ icuyarũngũmagux jrũ noxtacũma ínapi i ngẽma chauéga nawa i curũ popera i nagu cuxũmatũxũ! —nhanagürũ. ³³Notürũ nũma ga Cori ya Tupana rũ nanangãxũ rũ nhanagürũ: —Yĩxema tama chauga ãnũxexicatama tá tixĩ ya tũxũ íchapiégaxe nawa i ngẽma chorũ popera —nhanagürũ.

.....

Cori ya Tupana rũ Moichéxũ nanawex i norũ mexũ

33 ¹²Rũ nũma ga Moiché rũ Cori ya Tupanaxũ nhanagürũ: —Dũcax, cuma choxũ cumu nax nhaa duũxũgũmaxã ichacuáxũcax, notürũ tama chamaxã nũxũ quixu nax texé tá

chawe tũxũ curũmuxũ nax chamũciũ tixĩxũcax. Rũ ngẽxgumarũxũ ta chamaxã nũxũ quixu nax choxũ cuyaxõxũ rũ ngẽmacax chamaxã cutaãxẽ. ¹³Rũ ngẽxguma chi aixcuma yixĩxgux i ngẽma jrũ choxũ nũxũ nacuaãxẽxẽ i ngẽma nagu curũxĩnũxũ, nax ngẽmaãcũ cuxũ chayaxõxũcax, rũ ngẽmaãcũ taguma iyanaxõxũcax nax chamaxã cutaãxẽxũ! jrũ nagu rũxĩnũ rũ cuxrũ nax yixĩxũ i nhaa duũxũgũ!

—nhanagürũ. ¹⁴Rũ yexguma ga Tupana rũ Moichéxũ nangãxũ rũ nhanagürũ: —Chama tátama cuxũ chaxũmũciũ, rũ tá cuxũ charũngũxẽxẽ —nhanagürũ.

¹⁵Notürũ nũma ga Moiché rũ nanangãxũ rũ nhanagürũ: —Ngẽxguma cuma tama toxũ íquixũmũcũgux, rũ jtauxũ i toxũ ícuchoxũxẽxũ i nua! ¹⁶Erũ ngẽxguma cuma tama toxũ íquixũmũcũgux jrũ nhuxããcũ tá nũxũ tacuaãx nax cuma rũ tomaxã cutaãxẽxũ? Notürũ ngẽxguma toxũ íquixũmũcũgux rũ chama rũ nhaa curũ duũxũgũ rũ aixcuma tá nũxũ tacuaãx nax cupexewa tama ngẽma togũ i nhama i naanecũãxrxũxũ tixĩgũxũ —nhanagürũ. ¹⁷Rũ yexguma ga Cori ya Tupana rũ nanangãxũ rũ nhanagürũ: —Ngẽma nhũxmax nũxũ quixuxũ rũ tá chanaxũ, erũ cugu chayaxõ rũ marũ cumaxã chataãxẽ. Rũ aixcuma nixĩ i ngẽma cumaxã nũxũ chixuxũ —nhanagürũ ga Cori ya Tupana. ¹⁸Rũ yexguma ga Moiché rũ Tupanaxũ nacaãxũ rũ nhanagürũ: —Pa Corix, chanaxwaxẽ i choxũ cugũ cuwex nax nũxũ chadauxũcax i ngẽma curũ mexũ —nhanagürũ. ¹⁹Notürũ nũma ga Cori ya Tupana rũ Moichéxũ nangãxũ rũ nhanagürũ: —Nhũxma rũ tá cuxũ

chanawəx nax nhuxãcü
 chamecūmaxũchixũ rü cupəxewa tá
 chaugü chixu. Rü chama rü tá choxũ
 tangechaũtümũxũgü ya yíxema
 woetama chatūmawəxexe. Rü tá tüxũ
 charüngũxēxē ya yíxema woetama tüxũ
 charüngũxēēchaũxe. ²⁰Notürü cumaxã
 nüxũ chixu rü taxucürüwatáma
 chauchiwe cudau, rü yíxema chauchiwe
 dáuxe rü taxucürüwama tamaxũ
 —nhanagürü. ²¹Rü nhanagürü ta ga
 Tupana: —Dúcax, nua chauxütawa
 nangexma ya wüxi ya nuta. ¡Rü ěcü
 yima nutaétügu nachinagü! ²²Rü
 ngəxguma ngéma chaxüpetüxgux, rü
 yima nutaarü äxmaxũgu tá cuxũ
 chimucuchi. Rü chəxməxmaxã tá cuxũ
 charütütaxũ nhuxmatáta changupetü.
²³Rü ngēmawena rü tá chixügachi nax
 chauxcəxwəxũ cudauxũcəx. Notürü
 chauchiwe rü taxucürüwama nüxũ
 cudau —nhanagürü.

**Ngəwacəxũxũ i nutatachinügu i
 Tupanaarü mugü năgu ũmatũxũ**

34 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana
 rü Moichéxũ nhanagürü:
 —¡Ěcü, cumatama naxü i taxre i
 nutatachinügu i ngéma
 nanoxriraxũxütama, nax ngēmagu
 chanaxūmatũxũcəx i ngéma chorü
 mugü ga yema quipuexēxũgu
 chaxūmatũxũ! ²¡Rü ngəxgumarũxũ ta
 cugü namexēxē nax moxũ pəxmama
 dauxũ cuxixũcəx nawa ya daa məxpúne
 ya China! ¡Rü ngéma yexeraãcü
 ínachuchitaeruüwa naxü nax ngéma
 chapəxewa cūngəxmaxũcəx! ³¡Rü
 taxúetáma cuwe dauxũ taxĩ! Rü tama
 chanaxwəxe nax texé nüxna

ngaicamaxũ ya daa məxpúne, rü woo
 carnérugü, rü woo wocagü rü tama
 chanaxwəxe nax norü ngaicamána maxē
 nangōxgũaxũ —nhanagürü ga Tupana.
⁴Rü nüma ga Moiché rü nanaxü ga
 yema taxre ga nutatachinügu. Rü
 moxũãcü pəxmama rü nanade ga yema
 taxre ga nutatachinügu rü namaxã
 dauxũ naxĩ nawa ga guma məxpúne ga
 China!, yema Cori ya Tupana namaxã
 nüxũ ixuxürüxũ. ⁵Rü nüma ga Cori ya
 Tupana rü wüxi ga caixanexũgu ínaxĩxĩ
 rü Moichémaxã yéma nayexma, rü
 naégaxũ nixu. ⁶Rü Moichépəxewa
 naxüpetü rü tagaãcü nhanagürü:
 —Chamax rü Cori chixĩ. Chamax rü
 Cori chixĩ. Rü chama nixĩ ya Tupana ya
 mecūmaxũchicü, rü ngechaũwəxecü, rü
 yaxna ĩnüwəxecü, rü aixcuma tüxũ
 ngechaũcü rü aixcumaxũ ixücü chixixũ i
 chamax. ⁷Rü chama rü guxũguma tüxũ
 changechaũ rü tüxũ nüxũ
 ichayarüngüma i tūmaarü pecádu rü
 tūmaarü chixexũ ya yíxema aixcuma
 chauga ĩnüexe. Notürü taxútáma tüxũ
 chaxüpetümare ya yíxema chixexũ
 ügüxe. Rü tá tüxũ chapoxcue nhuxmata
 tūmanegüwa rü tūmataagüwa nangu
 —nhanagürü. ⁸Rü yemacəx ga Moiché
 rü yexma nhaxtíanegu nanangücuchi rü
 Tupanaxũ nicuəxüxũ. ⁹Rü nhanagürü:
 —¡Pa Corix, Pa Corix, rü ngəxguma
 aixcuma yixĩxgu nax chamaxã
 cutaəxēxũ rü ěcü toxũ fixümcü! Rü
 aixcuma nixĩ i taxúegama
 naxĩnüechaũxũ i nhaa duũxũgü. ¡Notürü
 toxũ nüxũ nangechaũ i torü pecádugü
 rü chixexũgü, rü toxũ nade nax curü
 duũxũgü tixĩgüxũcəx! —nhanagürü.

**Moiché rü nanaxümatü ga
Tupanaarü mugü**

²⁸Rü nüma ga Moiché rü 40 ga ngunexü rü 40 ga chütaxü Corimaxã nayexma ga guma ma xpünewa. Rü taguma nachibü rü taguma naxaxe. Rü yexguma nixi ga Moiché naxümatüxü ga yema 10 ga Tupanaarü mugü nagu ga yema nutatachinügu. ²⁹Rü yemawena ga Moiché rü guma ma xpüne ga Chinaíwa ínarüxi namaxã ga yema taxre ga nutatachinügu ga Tupanaarü mugü nagu ümatüxü. Notürü yexguma ína xügu, rü tama nügu nacux ga nax bexma yayaxrachametücüxüxü yema nax Tupanamaxã yadexaxücax. ³⁰Rü yexguma ga Aróu rü guxüma ga Iraéutanüxügu nüxü daugügu ga Moiché ga nax yayaxrachametücüxüxü, rü namuë, rü tama nüna nangaicamagüchaü. ³¹Notürü nüma ga Moiché rü naxcax naca. Rü nüma ga Aróu rü guxüma ga yema duüxügiarü äëxgacügu rü Moichécax naxi. Rü nüma rü namaxã nidexa. ³²Rü yemawena rü guxüma ga Iraéutanüxügu rü Moichécax naxi. Rü nüma ga Moiché rü namaxã nüxü nixu ga yema mugü ga Cori ya Tupana namaxã nüxü ixuxü ga ma xpüne ga Chinaíwa. ³³Rü yexguma marü nüxü nachauxgu nax duüxügiamaxã yadexaxü, rü nügu natüchametü. ³⁴Rü yexguma Tupanamaxã yadexaxügu ga Moiché rü nügu ínangegüchametü rü yemaacü namaxã nidexa nhuxmata ínaxüxü. Rü nhuxüchi yema Iraéutanüxügiamaxã nüxü nixu ga yema mugü ga Tupanaxütawa nayaxuxü. ³⁵Rü yexguma yema Iraéutanüxügu nüxü daugügu ga

nax yayaxrachametücüxüxü, rü nüma ga Moiché rü nügu natüchametü. Rü yemaacü nügu nixüxëxë nhuxmata wena Tupanamaxã yanadexa.

.....

Ämaregü i Tupanapatacax ixixü

35 ⁴Rü nüma ga Moiché rü guxüma ga Iraéutanüxügiamaxã nüxü nixu rü nhanagürü: —Nhaa nixi i ngëma Tupana tüxü muxü nax naxüxücax. ⁵Rü ëcü pegütanüwa penade i ämaregü i Cori ya Tupanacax ixixü! Rü guxãma ya yixema ínaxägiuxe rü name nixi i tümaarü ngüchaümaxã itanaxägi. ⁶Rü nua penana i úiru, rü diërumü rü bróche, ⁶rü naxchirugü i wëxracharaäcü yáuxü, rü naxchiru i dauxü i wëxracharaxü, rü naxchiru i dauxcharaxü, rü naxchiru i lífuchi i mexechixüna xcax, rü býitaxagü, ⁷rü carnéruchaxmüxügi i dauxümaxã ichagüxü, rü togü i naxchaxmüxü i mexechixü, rü mürapewagi i acáchianaxcax, ⁸rü chíxü i omüxüwa mexü, rü pumára i chíxüéü i chacherdóte chorü puracütanüxüeru namaxã rüngógüxü, rü pumáratexë i guwa mexü, ⁹rü nutagü ya oníchi naxcax, rü naigü ya nutagü ya ngaxäëru xü nax chacherdótegiarü äëxgacüiarü türemüchiruarü meruxü yixüxücax! —nhanagürü ga Moiché.

.....

**Duüxügiarü ämaregü rü
ínaxüxüchi**

36 ¹Rü nüma ga Moiché rü nhanagürü: —Nhuxma nax mea yanguxücax ya yima Tupanapata

rü norü ngëmaxüügü, rü pema i Becharéu rü Auriábi tá nixí i ngëma puracümaxã ipecuáxü. Rü guxãma ya texé ya tüxü natauxchaxe nax taxacürü ngëmaxügüarü üxü cuáxe rü guxãma ya texé ya Tupana ngëma puracücax cuax tüxna äxê, rü yíxema tá tixí ya pexü rüngüxêégüxe i norü üwa —nhanagürü. ²Rü nüma ga Moiché rü naxcax naca ga Becharéu rü Auriábi, rü guxãma ga guxema tüxü natauxchaxe nax taxacürü ngëmaxügüarü üxü cuáxe. Rü guxãma ga guxema Tupana yema puracücax cuax tüxna äxê rü tümaarü ngüchaümaxã tügü tixu. ³Rü nümagü ga yema puracütanüxü rü Moichéütawa nanayauxgü ga yema yemaxügü ga Iraéutanüxügü ixägüxü nax naxügüäxücax ga guma Tupanapata rü norü yemaxügü. Rü nüma ga Iraéutanüxügü rü guxüma ga ngunexügu norü ngüchaümaxã yema puracütanüxüna nayaxägüxü ga norü ämaregü. ⁴Rü nümagü ga yema puracütanüxü ga guma Tupanapata ügüxü rü ínayachaxächitanü ga nax napuracüexü. ⁵Rü Moichémaxã nüxü nayarüxügü rü nhanagürügü: —Ngëma duüxügü rü marü nanangupetüxêéxüchi nax toxütawa nanaäxü i norü ämaregü naxcax ya yima Tupanapataarü puracü ga Cori ya Tupana nagu unetaxü —nhanagürügü. ⁶⁻⁷Rü yexguma ga Moiché rü duüxügüxütawa namuga nax marü yanguxü ga ämaregü, rü yemacax marü tama nanaxwaxe nax inaxägüäxü ga norü ämaregü ga iyatüxü rü ngexügü naxcax ga guma Tupanapata. Rü yemaacü duüxügüxü ínayachaxächitanüxêxê ga Moiché yerü

yema ämaregü rü meama ningü nhüxmata ínaxüxüchimare.

.....

39 ⁴²Rü nüma ga Iraéutanüxügü rü nanaxügü ga guxüma ga yema Cori ya Tupana Moichéxü muxürüxü. ⁴³Rü yexguma Moiché nüxü daxgu ga nax meama yanguxêégüäxü ga yema Tupana nüxü ixuxü, rü duüxügümaxã mexü naxuegu.

.....

Moiché nanaxü ga Tupanapata

40 ¹⁷Rü yexguma marü taxre ga taunecüwa yachocuxgux nawena ga Eyítuanewa nax ínachoxüxü, rü guma nüxíraxücü ga tauemacüarü ügügu, rü yexguma nixí ga naxügüäxü ga guma Tupanapata. ¹⁸Rü nümatama ga Moiché nixí ga naxüäxü ga guma Tupanapata, rü inanuäxü ga natapüxmaüpara. Rü yemawa nixí ga nangucuäxü ga natapüxarü caxtaparagü. Rü yemaétüwa nananucu ga norü toxcupetü. Rü yemawena nananucu ga guma norü caxtagü ga ngäxüwa ügüne. ¹⁹Rü nhüxüchi nanatúétü ga guma Tupanapata namaxã ga yema aixepewaama üxü ga naäxü. Rü yemaétügu nanatú ga yema düxétüwaama üxü ga naäxü yema Cori ya Tupana namaxã nüxü ixuxüäcü. ²⁰⁻²¹Rü yemawena ga Moiché rü nanade ga yema taxre ga nutatachinügü ga Tupanaarü mugü nagu ümatüxü rü yema baügu nayanücu. Rü nhüxüchi nanawexcupaweru rü nayaxücuchi ga naxátaxü rü Tupanapataarü aixepegu nayaxü. Rü nhüxüchi nayatüyepexe rü yemamaxã nayadüxü ga yema baü

yema Cori ya Tupana namaxã nüxũ ixuxũãcü. ²²Rü yema mecha ga poũarü nuruxũ rü Tupanapatagu nayaxúcuchi norü tügü necüwaguama ga norü tüyemachiãarü düxétüwaama. ²³Rü yema mechaétügu Tupanapexegu meama nayanuma ga poũ yema Cori ya Tupana nüxũ ixuxũãcüma. ²⁴Rü yema omü ga úirunaxçax rü ta yema Tupanapatagu nayaxúcuchi norü toxoxwecüwagu ga mechaarü toxmãxtawa. ²⁵Rü Cori ya Tupanapexewa nananaigüxëxë ga yema omü yema Cori ya Tupana namaxã nüxũ ixuxũãcü. ²⁶Rü yema úirunaxçax ga pumáratexearü guchicaxũ rü tüyemachiãpexegu nanaxú ga guma Tupanapatawa. ²⁷Rü yemawa nayagu ga pumáratexe ga yixixũ yema Cori ya Tupana namaxã nüxũ ixuxũãcü. ²⁸Rü yemawena ga Moiché rü nanachonagü ga guma Tupanapataarü tüáxũ. ²⁹Rü nhuxüchi yema naxünagüarü guchicaxũ ga Tupanaarü ãmaregü nawa íguxũ rü guma Tupanapatapexeguama nayaxú. Rü yema Tupanacax ínanagu ga naxünagü rü trígutexe ga mexechixũ, yema Cori ya Tupana namaxã nüxũ ixuxũãcüma. ³⁰Rü yemawena ga Moiché rü guma Tupanapata rü ãmaregüarü ngãxũmachatexegu nayaxú ga guma

bachía ga yaxmëxpáxũ. Rü dexámaxã nanaxüãcü yaxmëxũruxũ. ³¹Rü yema bachíawa nixí ga dexá nayauxgüxũ ga Moiché rü Aróü rü nanegü nax yemawa nügü yayaxmëxgüxüçax rü nügü yayauxgücutüxüçax. ³²Rü nügü nayaxmëxgü rü nügü nayaxcutügü ga yexguma Tupanapatagu nachoxcuxgux rü yexguma ãmaregüarü guchicaxüna nangaicamagügu, yerü yemaacü nixí ga Cori ya Tupana ga Moichémaxã nüxũ yaxuxũ. ³³Rü yemawena ga Moiché rü ínanapoegu ga yema naçxtü ga guma Tupanapata rü yema ãmaregüarü guchicaxü. Rü nhuxüchi nayaxúcuchi ga naçxarü türuxũ. Rü yemagu nixí ga yacuáxũ ga yema puracü.

**Yema caixanexü rü
Tupanapataétügu ínarüxí**

³⁴Rü yexguma Moiché yanguxëëgu ga guma Tupanapata rü yema caixanexü ga noxri Iraéutanüxüügüpexegu íxüchigüxũ, rü guma Tupanapataétügu ínarüxí, rü Tupanaarü ngóonexümaxã nanapá. ³⁵Rü nüma ga Moiché rü taxucürüwama yexma naxücu yerü yema caixanexü rü Tupanapatagu ínarüxí rü norü ngóonexümaxã nanapá ga guma Tupanapata.
.....